

Editie 2022/2023

VBA BELASTINGRECHT MET RESULTAAT

UITWERKINGEN

De studiemethode Vakopleiding Bedrijfsadministratie & Accountancy (VBA) bestaat uit:

VBA Belastingrecht met resultaat (editie 2022/2023)	
Theorieboek	ISBN 978-94-6317-327-8
Opgavenboek	ISBN 978-94-6317-328-5
Uitwerkingenboek	ISBN 978-94-6317-329-2
VBA Bedrijfsadministratie met resultaat (1e druk)	
Theorieboek	ISBN 978-94-63171-04-5
Opgavenboek	ISBN 978-94-63171-05-2
Uitwerkingenboek	ISBN 978-94-63171-06-9
VBA Financiering met resultaat (1e druk)	
Theorieboek	ISBN 978-94-63171-07-6
Opgavenboek	ISBN 978-94-63171-08-3
Uitwerkingenboek	ISBN 978-94-63171-09-0
VBA Management Accounting & Control met resultaat (1e druk)	
Theorieboek	ISBN 978-94-63171-01-4
Opgavenboek	ISBN 978-94-63171-02-1
Uitwerkingenboek	ISBN 978-94-63171-03-8
VBA Externe Verslaggeving met resultaat (1e druk)	
Theorieboek	ISBN 978-94-63171-10-6
Opgavenboek	ISBN 978-94-63171-11-3
Uitwerkingenboek	ISBN 978-94-63171-12-0

Deze boeken zijn te bestellen via www.convoy.nl

KEES JACOBS

VBA BELASTINGRECHT

MET RESULTAAT

UITWERKINGENBOEK

EDITIE **2022/2023**

CONVOY

Convoy Uitgevers

Dordrecht, 2022

Colofon

Redactie

mr. C.J.M. Jacobs

Uitgever

W.H.L. Muijser

Eindredactie/productiebegeleiding

O. Koppenhagen

Grafische vormgeving en zetwerk

AZ grafisch serviceburo bv, www.az-gsb.nl, Den Haag

© 2022 Convoy Uitgevers

Binnen Kalkhaven 263

3311 JC Dordrecht

tel: (078) 645 23 98

e-mail: info@convoy.nl

website: www.convoy.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden door middel van grafische of elektronische technieken of op welke andere wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Hoewel bij deze uitgave de uiterste zorg is nagestreefd, kan voor de afwezigheid van eventuele (druk)fouten en onvolledigheden niet worden ingestaan en aanvaarden auteurs en uitgever desgewenst geen aansprakelijkheid.

ISBN 978-94-6317-329-2

NUR 826

Voorwoord

Dit uitwerkingenboek vormt samen met het bijbehorende theorieboek en opgavenboek de studiemethode VBA Belastingrecht. Deze studiemethode is bestemd voor het vak belastingrecht van de opleiding Vakopleiding Bedrijfsadministratie & Accountancy (VBA). In dit boek zijn alle onderdelen opgenomen die behoren tot het examenprogramma van VBA Belastingrecht.

Dit uitwerkingenboek bevat alle uitwerkingen van de vraagstukken uit het opgavenboek VBA Belastingrecht. De uitwerkingen zijn gebaseerd op de wet- en regelgeving zoals deze geldt op 1 januari 2022.

Suggesties ter verbetering zijn uiteraard welkom. Deze suggesties of andere opmerkingen kunt u zenden aan info@convoy.nl. Uw opmerkingen worden meegenomen bij het schrijven van de volgende editie.

Uitgever en auteur wensen u veel succes met uw studie.

Kees Jacobs
juli 2022

Inhoud

1	Algemene inleiding	1
2	Algemene wet inzake rijksbelastingen	3
3	Inleiding inkomstenbelasting	9
4	Box 1: winst uit onderneming	13
5	Box 1: werk en inkomen	37
6	Box 2: belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang	49
7	Box 3: belastbaar inkomen uit sparen en beleggen	57
8	Vennootschapsbelasting	65
9	Overdrachtsbelasting	87

Algemene inleiding

Oefenopgaven

Opgave 1.1 Een belasting is een verplichte bijdrage van burgers aan de overheid zonder dat daar een specifieke prestatie tegenover staat. Bij een retributie is er eveneens sprake van een verplichte bijdrage, maar hier staat een herkenbare prestatie tegenover. Een voorbeeld van een retributie zijn de leges die je betaalt om een bouwvergunning (de tegenprestatie) te verkrijgen.

Opgave 1.2

	LB	IB	Vpb	OB
Directe belasting	x	x	x	
Indirecte belasting				x
Tijdvakbelasting	x	x	x	x
Tijdstipbelasting				
Aanslagbelasting		x	x	
Aangiftebelasting	x			x
Afdrachtsbelasting	x			
Voldoeningsbelasting				x
Subjectieve belasting	x	x	x	
Objectieve belasting				x

Opgave 1.3

- Als in de wettekst verwezen wordt naar een algemene maatregel van bestuur, is deze opgenomen in het uitvoeringsbesluit.
- Als in de wettekst verwezen wordt naar een ministeriële regeling, is deze opgenomen in de uitvoeringsregeling (bij de Wet OB genaamd: uitvoeringsbeschikking).

-
- Opgave 1.4**
- a. Het vertrouwensbeginsel houdt in dat een burger mag vertrouwen op een toezegging of standpunt van de Belastingdienst. De Belastingdienst moet het opgewekte vertrouwen nakomen.
 - b. De Belastingdienst moet gelijke gevallen op een gelijke manier behandelen. De belastingplichtige kan een beroep doen op het gelijkheidsbeginsel als de Belastingdienst andere personen in vergelijkbare (fiscale) omstandigheden, gunstiger heeft behandeld.

Opgave 1.5 De belastingplichtige moet binnen 6 weken na de dagtekening van de aanslag bezwaar maken bij de Belastingdienst. Als de inspecteur niet of slechts deels aan het bezwaarschrift tegemoetkomt, kan de belastingplichtige binnen 6 weken na de dagtekening van de uitspraak op het bezwaarschrift beroep instellen bij de Rechtbank.

Als de Rechtbank niet of niet volledig aan het beroep tegemoetkomt, kan de belastingplichtige binnen 6 weken na de dagtekening van de uitspraak hoger beroep instellen bij het Gerechtshof.

Als het Gerechtshof niet of niet volledig aan het beroep tegemoetkomt, kan de belastingplichtige binnen 6 weken na de dagtekening van de uitspraak cassatieberoep instellen bij de Hoge Raad. Dit laatste kan echter alleen als er sprake is van vormverzuimen of een schending van het recht.

Multiple choice-vragen

Vraag 1.1 Antwoord b is juist. Loon- en inkomstenbelasting levert het hoogste bedrag van de totale belastingopbrengsten op.

Vraag 1.2 Antwoord d is juist. Bij een aanslagbelasting moet de belastingplichtige wel een aangifte indienen maar berekent de inspecteur de verschuldigde belasting. Bij een aanslagbelasting kan een navorderingsaanslag worden opgelegd, bij een aangiftebelasting een naheffingsaanslag.

Vraag 1.3 Antwoord c is juist. Bij een indirecte belasting kan de verschuldigde belasting worden afgewenteld op de afnemers.

Vraag 1.4 Antwoorden b, c en d zijn juist. De Belastingdienst moet rekening houden met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Het vertrouwensbeginsel en gelijkheidsbeginsel zijn hier voorbeelden van.

Algemene wet inzake rijksbelastingen

Oefenopgaven

-
- Opgave 2.1**
- a. De feitelijke omstandigheden zijn van belang (art. 4 AWR). Het belangrijkste criterium is waar het gezin verblijft en waar het sociale middelpunt van het leven van de belastingplichtige is. De inschrijving in de basisregistratie personen kan een aanwijzing zijn waar iemand woont, maar is niet doorslaggevend.
 - b. Anton woont op grond van de feitelijke omstandigheden in Breda.

-
- Opgave 2.2**
- a. In art. 5a AWR is het basispartnerbegrip opgenomen. Voor ongehuwd samenwonende personen geldt dat zij geen partner zijn als zij geen notarieel samenlevingscontract hebben gemaakt.
 - b. Ja. Vanaf 1 juni 2022 zijn Seppe en Thea op grond van art. 5a lid 1 letter b AWR partner van elkaar. In de voorafgaande periode van 1 maart tot 1 juni zijn zij ook partners, maar dan op grond van art. 5a lid 2 AWR.

-
- Opgave 2.3**
- Bart en Dorien zijn partners volgens de AWR vanaf 1 augustus 2022. Vanaf 1 december 2022 zijn Bart en Dorien partners op grond van art. 5a lid 1 letter b AWR, maar op grond van de bepaling in art. 5a lid 2 AWR geldt dit ook voor de voorafgaande periode, voor zover zij in de basisregistratie personen op hetzelfde adres staan ingeschreven.

-
- Opgave 2.4**
- a. Ja. Art. 6 lid 3 AWR jo. art. 2 lid 1 Uitv.reg. AWR bepalen dat als de belastingplichtige binnen 6 maanden na het tijdstip waarop de belastingsschuld is ontstaan niet is uitgenodigd om aangifte te doen, hij verplicht is om zelf de Belastingdienst te verzoeken hem een uitnodiging tot het doen van aangifte te sturen.
 - b. In dit geval is dit 1 juli 2023. In art. 2 lid 4 Uitv.reg. AWR is verder nog bepaald dat Cornelis nog 2 weken de tijd heeft om een biljet aan te vragen. Na 14 juli 2023 is hij te laat.

-
- Opgave 2.5**
- a. De inspecteur heeft een zogenoemd nieuw feit nodig. Dit is een feit dat de inspecteur niet bekend was op het moment dat hij de aanslag oplegde en dat hem redelijkerwijs ook niet bekend had kunnen zijn (art. 16 AWR).
 - b. Ja, de feiten zijn pas geconstateerd bij het boekenonderzoek.
 - c. De navorderingstermijn is 5 jaar na het verstrijken van het belastingtijdvak. Deze termijn wordt verlengd met verleend uitstel (art. 16 lid 3 AWR). Eddy heeft echter nooit om uitstel verzocht. De inspecteur kan in 2022 nog navorderen over de jaren 2017 tot en met 2020.

-
- Opgave 2.6**
- Ja, de inspecteur kan rechtsgeldig navorderen.
- Een nieuw feit is een feit dat de inspecteur op het moment van het opleggen van de aanslag nog niet kende en redelijkerwijs ook niet kon kennen (art. 16 lid 1 AWR). Uit de casus blijkt niet wanneer de inspecteur deze informatie heeft ontvangen, maar in art. 16 lid 1, tweede zin AWR is opgenomen dat deze regel niet geldt in het geval dat de belastingplichtige te kwader trouw is. Bij het niet aangeven van de neveninkomsten van € 3.000 moet Boet zich ervan bewust zijn geweest dat hij een onjuiste belastingaangifte heeft gedaan, hierdoor is hij te kwader trouw.

De inspecteur kan aan het koeriersbedrijf een naheffingsaanslag loonbelasting opleggen als vast komt te staan dat Boet in dienstbetrekking was bij het koeriersbedrijf. Echter, ook al wordt loonbelasting nageheven, dan nog had Boet de betreffende inkomsten in zijn aangifte inkomstenbelasting moeten opnemen.

-
- Opgave 2.7**
- De dagtekening op een aanslagbiljet is van belang voor de termijn voor het indienen van een bezwaarschrift (art. 22j AWR). Bezwaar moet worden gemaakt binnen 6 weken na de dagtekening van de aanslag. Ook is de dagtekening van belang voor de berekening van de termijn waarbinnen de aanslag betaald moet zijn.

-
- Opgave 2.8**
- a. Bij een ambtshalve aanslag heeft de belastingplichtige niet aan zijn aangifteplicht voldaan. De inspecteur schat bij een ambtshalve aanslag zelf de hoogte van het inkomen of het belastbaar bedrag.
 - b. De inspecteur legt deze op als de belastingplichtige zelf zijn aangifte, na een aanmaning, niet heeft ingediend.

-
- Opgave 2.9**
- De navorderingsaanslag moet een dagtekening hebben van uiterlijk 31 maart 2025 (art. 16 lid 3 AWR).

-
- Opgave 2.10**
- a. Een navorderingsaanslag heeft betrekking op aanslagbelastingen. Een navorderingsaanslag wordt opgelegd als blijkt dat na het opleggen van de definitieve aanslag de aanslag te laag is vastgesteld. Voor een navorderingsaanslag is door- gaans een nieuw feit vereist.
Een naheffingsaanslag heeft betrekking op aangiftebelastingen. De inspecteur legt een naheffingsaanslag op als de verschuldigde belasting niet of niet volle- dig is voldaan of afgedragen. Voor een naheffingsaanslag is geen nieuw feit ver- eist.
 - b. Navorderingaanslag: 5 jaar na het ontstaan van de belastingschuld, deze ter- mijn wordt verlengd met verleend uitstel voor het indienen van de aangifte (art. 16 lid 3 AWR).
Naheffingsaanslag: 5 jaar na afloop van het kalenderjaar waarin de belasting- schuld is ontstaan of de teruggaaf is verleend (art. 20 lid 3 AWR).
 - c. Nee. Voor een navorderingsaanslag is een nieuw feit vereist. Dit is een feit dat de inspecteur op het moment van het opleggen van de definitieve aanslag niet kende en ook redelijkerwijs niet kon kennen. Er zijn ook situaties dat de inspec- teur kan navorderen ook al heeft hij geen nieuw feit. Dit is het geval als de belastingplichtige dit feit verzwegen en dus te kwader trouw was ten aanzien van dit feit. Daarnaast zijn in art. 16 lid 2 AWR nog enkele situaties opgesomd waar- voor geen nieuw feit vereist is.

-
- Opgave 2.11**
- a. Nee. De aangifte moet duidelijk, stellig en zonder voorbehoud worden gedaan (art. 8 lid 1 AWR).
 - b. Gerrit kan dan beter uitstel voor de inlevering van zijn aangifte verzoeken.

-
- Opgave 2.12**
- a. Ine kan bezwaar maken bij de inspecteur.
 - b. Ze moet schriftelijk reageren binnen 6 weken na de dagtekening van de aan- slag.

-
- Opgave 2.13**
- a. Uitspraak op bezwaar.
 - b. Ine kan in beroep bij de rechtbank. Dit dient zij te doen binnen 6 weken na de dagtekening van de uitspraak op het bezwaar.
 - c. Ine kan binnen 6 weken na de dagtekening van de uitspraak op bezwaar een pro forma beroepschrift indienen. In dit beroepschrift verzoekt zij om uitstel voor het aanvullen van haar beroepschrift.
 - d. Als de rechtbank niet of niet volledig aan het beroep tegemoetkomt, kan Ine binnen 6 weken na de dagtekening van de uitspraak van de rechtbank in hoger beroep bij het gerechtshof. Als het gerechtshof niet of niet volledig aan het beroep tegemoetkomt, kan ze binnen 6 weken na de dagtekening van de uit- spraak in cassatie gaan bij de Hoge Raad. Dit laatste kan echter alleen als er sprake is van vormverzuimen of een schending van het recht.

-
- Opgave 2.14**
- a. Ja, want het bezwaar is buiten de termijn van 6 weken ingediend. Het bezwaarschrift is dus te laat.
 - b. De inspecteur merkt het bezwaarschrift aan als een verzoekschrift en zal de aanslag ambtshalve verminderen.

-
- Opgave 2.15**
- a. Over de voorlopige aanslag van € 4.000 wordt geen belastingrente in rekening gebracht omdat de aanslag is vastgesteld voor 1 juli 2022 (art. 30f lid 1 AWR).
 - b. Bij de definitieve aanslag is Gerard over het bedrag van € 1.000 wel belastingrente verschuldigd. De belastingrente wordt berekend over de periode 1 juli 2022 tot en met 1 oktober plus 6 weken (betalingstermijn) is 12 november 2022 (art. 30f lid 2 AWR).

-
- Opgave 2.16**
- a. Nee. Simon mag zich laten vertegenwoordigen door de belastingadviseur. Alleen als er ernstige bezwaren tegen de belastingadviseur bestaan, kan deze geweigerd worden.
 - b. Ja, dit kan de inspecteur eisen op grond van art. 41 AWR.
 - c. Nee. Een belastingadviseur kan zich niet beroepen op het verschoningsrecht. Alleen de personen die genoemd zijn in art. 53a AWR kunnen zich met vrucht beroepen op het verschoningsrecht.

-
- Opgave 2.17**
- a. Nee, dit is huisarts Wildhagen niet verplicht.
 - b. Het verschoningsrecht.
 - c. Art. 53a AWR.
 - d. Nee, want in de AWR is vastgelegd dat huisarts Wildhagen op grond van zijn verschoningsrecht de gevraagde informatie niet hoeft te verstrekken.

-
- Opgave 2.18**
- a. Nee. De vragen worden gesteld ten aanzien van de eigen belastingheffing van Wildhagen. Het verschoningsrecht ziet hier niet op.
 - b. Art. 47 AWR.

-
- Opgave 2.19**
- a. Art. 53 lid 1 letter a AWR.
 - b. Administratieplichtigen zijn verplicht om aan de inspecteur informatie te verstrekken ten behoeve van de belastingheffing van derden. Particulieren hebben deze verplichting niet. Marijnissen is dus verplicht om de gevraagde informatie te verstrekken. Particulier Nelemans is dit niet verplicht.

-
- Opgave 2.20**
- a. Ja. Mark is verplicht om – na een verzoek van de inspecteur – gegevens en inlichtingen te verstrekken en eventueel gegevens, boeken en bescheiden ter beschikking te stellen.
 - b. Art. 47 AWR.

-
- Opgave 2.21**
- a. Omkering van de bewijslast is een administratiefrechtelijk dwangmiddel. Bij omkering van de bewijslast wordt de bewijslast die de inspecteur heeft, verschoven naar de belastingplichtige (art. 25 lid 3 AWR voor de bezwaarfase en art. 27e AWR voor de beroepsfase).
 - b. Omkering van de bewijslast is van toepassing als de belastingplichtige de vereiste aangifte niet heeft gedaan of als sprake is van een onherroepelijk geworden informatiebeschikking op grond van art. 52a AWR.
 - c. De informatiebeschikking biedt rechtsbescherming aan de belastingplichtige en inhoudingsplichtige in de gevallen waarbij het niet voldoen aan een informatieverzoek kan leiden tot omkering van de bewijslast.

-
- Opgave 2.22**
- a. Nee. Op grond van art. 47 AWR is Mark verplicht om alle informatie die van belang is voor zijn belastingaangelegenheden te verstrekken. Het is juist dat Nederlandse banken informatie aan de Belastingdienst verstrekken, maar dit ontslaat Mark niet van zijn informatieplicht. Buitenlandse bankinstellingen verstrekken overigens over het algemeen geen informatie aan de Nederlandse Belastingdienst.
 - b. De inspecteur zal Mark erop wijzen dat Mark verplicht is de gevraagde informatie te verstrekken. Als Mark blijft weigeren, kan de inspecteur een informatiebeschikking afgeven (art. 52a lid 1 AWR). Bij een onherroepelijk vaststaande informatiebeschikking wordt de bewijslast omgekeerd (art. 25 lid 3 AWR).

-
- Opgave 2.23**
- a. Verzuim- en vergrijpboetes (art. 67a t/m 67r AWR).
 - b. Marijke heeft een verzuimboete gekregen.
 - c. Het is een boete wegens het niet tijdig doen van de aangifte.

Multiple choice-vragen

-
- Vraag 2.1** Antwoord a is juist. B, c en d zijn onjuist. De termijn is 3 jaar na het verstrijken van het tijdvak. Deze termijn wordt verlengd met het verleende uitstel (art. 11 lid 3 AWR).
-
- Vraag 2.2** Antwoord a is juist. B, c en d zijn onjuist. De termijn is 5 jaar na het verstrijken van het tijdvak. Deze termijn wordt verlengd met het verleende uitstel (art. 16 lid 3 AWR).
-
- Vraag 2.3** Antwoord a en b zijn juist. C en d zijn onjuist. De dagtekening van de aanslag is van belang voor de bezwaar- en betalingstermijn.
-
- Vraag 2.4** Antwoord d is juist, de overige zijn onjuist. Een ambtshalve aanslag heeft betrekking op een aanslag waarvoor men verplicht is aangifte te doen, maar de belastingplichtige heeft dit nagelaten.
-
- Vraag 2.5** Antwoord a is de juiste stelling. Een navorderingsaanslag kan niet worden verrekend met de definitieve aanslag. Loonbelasting, dividendbelasting en in sommige gevallen de kansspelbelasting zijn voorheffingen op de inkomstenbelasting, deze kunnen worden verrekend met de aanslag inkomstenbelasting.
-
- Vraag 2.6** Antwoord a en b zijn juist. Er kunnen in deze situatie zowel navorderingsaanslagen vennootschapsbelasting als naheffingsaanslagen omzetbelasting worden opgelegd. Ook kunnen vergrijpboetes worden opgelegd.
-
- Vraag 2.7** Antwoord a en b zijn juist. C en d zijn onjuist. In deze situatie vermindert de inspecteur de aanslag.
-
- Vraag 2.8** Antwoord a is juist. B, c en d zijn onjuist. Stichting De Zonnebloem is administratieplichtig, zij is verplicht om de gevraagde informatie te verstrekken.

3

HOOFDSTUK

Inleiding inkomstenbelasting

Oefenopgaven

Opgave 3.1 Inkomstenbelasting is een aanslagbelasting, een directe belasting, een subjectieve belasting en een tijdvakbelasting.

Opgave 3.2

- a. Belastbaar inkomen uit werk en woning.
- b. Belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang.
- c. Belastbaar inkomen uit sparen en beleggen.
- d. In box 2 en 3. In box 2 is het tarief 26,9% en in box 3 31% (box 1 kent een tweeschijventarief van maximaal 49,5%).

Opgave 3.3

- a. Het verzamelinkomen is de som van de belastbare inkomens uit de drie boxen (art. 2.18 Wet IB).
- b. Voor een aantal drempels (uitgaven voor specifieke zorgkosten en giften), de ouderenkorting (art. 8.17 Wet IB), de aanslaggrens en enkele niet-fiscale regelingen (toeslagen).

Opgave 3.4

- a. Nee. De prijs vormt geen bron van inkomen in de zin van de Wet IB.
- b. Nee. De peildatum voor de bepaling van de inkomsten uit sparen en beleggen over het jaar 2022 is 1 januari 2022 (art. 5.2 lid 1 Wet IB). Op dat moment bezat zij dit bedrag nog niet (het bedrag is wel in 2023 belast, omdat zij dit bedrag bezit op de peildatum voor het jaar 2023, 1 januari 2023).

Opgave 3.5 De algemene heffingskorting (art. 8.10 Wet IB), de arbeidskorting (art. 8.11 Wet IB) en de inkomensafhankelijke combinatiekorting (art. 8.14a Wet IB).

-
- Opgave 3.6** a. Partners zijn op grond van art. 5a AWR:
- a. gehuwden (en geregistreerde partners);
 - b. meerderjarige ongehuwden die
 - een notarieel samenlevingscontract hebben afgesloten; en
 - staan ingeschreven op hetzelfde woonadres in de basisregistratie personen.

Voor de heffing op grond van de Wet IB (art. 1.2 Wet IB) wordt onder partner mede verstaan degene die op hetzelfde adres als de belastingplichtige staat ingeschreven in de basisregistratie personen en:

- a. uit wiens relatie met de belastingplichtige een kind is geboren;
- b. die een kind van de belastingplichtige heeft erkend dan wel van wie een kind door de belastingplichtige is erkend;
- c. die voor de toepassing van een pensioenregeling als partner van de belastingplichtige is aangemeld;
- d. die samen met de belastingplichtige een gezamenlijke eigen woning heeft die als hoofdverblijf dient;
- e. waarbij op het woonadres tevens een minderjarig kind van ten minste een van hen beiden staat ingeschreven.

Voorts zijn onder meer de volgende bepalingen van toepassing:

- Degene die voor een deel van het kalenderjaar als partner wordt aangemerkt, wordt ook in de andere perioden van het kalenderjaar als partner aangemerkt, voor zover hij in die perioden op hetzelfde adres in de basisregistratie personen stond ingeschreven (art. 1.2 lid 2 Wet IB).
 - Indien de belastingplichtige samenwoont met een bloed- of aanverwant in de eerste graad, is men alleen partner als beiden bij de aanvang van het jaar de leeftijd van 27 jaar hebben bereikt (art. 1.2 lid 4 letter a Wet IB).
 - Het is niet mogelijk tegelijkertijd meer dan één partner te hebben, wel is het mogelijk om volgtijdelijk – dat wil zeggen in de loop van het kalenderjaar – meer dan één partner te hebben.
- b. Dit is afhankelijk van de leeftijd van de zoon. Als de zoon bij de aanvang van het jaar 27 jaar of ouder is, kan de weduwe in aanmerking komen voor fiscaal partnerschap met haar zoon als er sprake is van een gezamenlijke eigen woning die als hoofdverblijf dient en men op hetzelfde adres in de basisregistratie personen ingeschreven staat. Als de zoon jonger is, is fiscaal partnerschap niet mogelijk (art. 1.2 lid 4 letter a Wet IB).

-
- Opgave 3.7** De vrijelijk te verdelen inkomensbestanddelen zijn (art. 2.17 lid 2, 4 en 5 Wet IB):
- het belastbaar inkomen uit de eigen woning;
 - het inkomen uit aanmerkelijk belang;
 - de persoonsgebonden aftrek;
 - de inkomsten uit sparen en beleggen.

Opgave 3.8 Ja. Vanaf 1 december 2021 wonen ze samen en op hetzelfde woonadres staat een minderjarig kind van een van beiden ingeschreven (art 1.2 lid 1 letter e Wet IB). Op grond van de wet (art 2.17 lid 7 Wet IB) kunnen zij ervoor kiezen om het gehele jaar als partner te worden aangemerkt.

Opgave 3.9 De loonbelasting, de dividendbelasting en in sommige gevallen de kansspelbelasting (art. 9.2 Wet IB).

Multiple choice-vragen

Geef per stelling aan of deze juist of onjuist is. Per vraag kunnen meerdere stellingen juist of onjuist zijn.

Vraag 3.1 Stelling a is juist. Jan en Marie zijn partners; de inkomsten uit de eigen woning mogen zij naar eigen inzicht verdelen.

Vraag 3.2 Stelling b is juist. De inkomsten uit sparen en beleggen van een minderjarig kind worden toegerekend aan de ouders.

Vraag 3.3 De antwoorden a en d zijn juist. Loonbelasting en dividendbelasting zijn voorheffingen op de inkomstenbelasting (art. 9.2 Wet IB).

Vraag 3.4 Stelling b is juist. Als een minderjarig kind van een van beide bewoners staat ingeschreven op hetzelfde adres in de basisregistratie personen, zijn de man en vrouw partners.

Vraag 3.5 De antwoorden a, b en d zijn juist. Antwoord c is onjuist: als meerderjarige ongehuwden een samenlevingscontract afsluiten maar niet op hetzelfde adres in de basisregistratie personen zijn ingeschreven, zijn zij geen partner.

Box 1: winst uit onderneming

Oefenopgaven

-
- Opgave 4.1**
- Joris is ondernemer. Hij exploiteert een onderneming en wordt rechtstreeks verbonden voor verbintenissen betreffende de onderneming (art. 3.4 Wet IB).
 - De echtgenote van Joris is geen ondernemer. Zij wordt niet rechtstreeks verbonden voor verbintenissen. De verbondenheid die voortvloeit uit de huwelijksgoederengemeenschap is onvoldoende.
 - Een commanditaire vennoot is beperkt aansprakelijk voor de schulden, hij is geen ondernemer. Wel geniet de commanditair vennoot winst uit onderneming als medegerechtigde (art. 3.3 lid 1 Wet IB).
 - Bij een man-vrouwfirma zijn zowel de man als de vrouw ondernemer.
 - Kees is geen ondernemer. Hij heeft een vordering in box 3 op zijn broer. Zijn broer is wel ondernemer.

-
- Opgave 4.2**
- Ja, André voldoet aan de voorwaarden genoemd in art. 3.4 Wet IB.
 - Ja, Bea voldoet ook aan de voorwaarden.
 - Ja, op jaarbasis werkt hij meer dan 1.225 uren in de onderneming (art. 3.6 Wet IB).
 - Nee, er is sprake van een ongebruikelijk samenwerkingsverband tussen verbonden personen. Bea verricht uitsluitend ondersteunende werkzaamheden (administratie bijhouden en telefoon opnemen). Deze uren tellen niet mee voor het urencriterium (art. 3.6 lid 2 letter a Wet IB).

-
- Opgave 4.3**
- Nee. Er is in deze situatie voor Sjoerd geen sprake van een bron van inkomen. Wil er sprake zijn van een bron van inkomen, dan moet aan drie vereisten zijn voldaan:
 - Deelname aan het economisch verkeer. Bij louter eigen gebruik of gebruik binnen de familiesfeer is er geen sprake van deelname aan het economisch verkeer. Enkel voor de opbrengst van de bloemkolen en de aardbeien is dit het geval. Dit is echter minimaal.
 - Oogmerk om winst te behalen. Dit element ontbreekt. Sjoerds bedoeling is om voor hemzelf en zijn familie en vrienden groenten en fruit te kweken.

3. Er moet een voordeel verwacht worden. Door Sjoerds manier van exploiteren valt er geen winst te verwachten. Incidenteel zijn er opbrengsten, maar dit is bijkomstig.
- b. Ja, door de wijziging van de exploitatie is hij vanaf maart 2022 wel ondernemer. Hij voldoet nu wel aan de onder a genoemde criteria.
- c. Ja, het verlies is aftrekbaar, want hij is voor de Wet IB ondernemer

Opgave 4.4 Ondernemers hebben recht op de MKB-winstvrijstelling en stakingsaftrek. Daarnaast hebben zij, mits ze aan het urencriterium voldoen:

- recht op de ondernemersaftrek zoals de zelfstandigen-, starters- en meewerk-aftrek (art. 3.74 Wet IB);
- de mogelijkheid om een fiscale oudedagsreserve te vormen (art. 3.67 Wet IB).

Opgave 4.5 a. Ja, dit zijn kosten die in een causaal verband staan met de ondernemingsuitoefening.

b. Nee, dit is privé. De diefstal van het horloge vindt weliswaar plaats tijdens de ondernemingsuitoefening, maar deze schade staat in een te ver verwijderd verband met de ondernemingsuitoefening.

Opgave 4.6 Op grond van het goed koopmansgebruik kan Van Ommeren kiezen wanneer hij de winst aangeeft. Hij mag dit doen op het moment dat de overeenkomst gesloten is (dus op 20 december 2022), maar hij moet dit uiterlijk doen op het moment van de levering (3 januari 2023). Het moment waarop de koopsom ontvangen wordt of een eventuele factuur uitgeschreven wordt, is niet van belang.

Opgave 4.7 a. Het winkelgedeelte is verplicht ondernemingsvermogen. Met betrekking tot het woongedeelte geldt het volgende:

- als het woongedeelte uitsluitend voorziet in de woonbehoefte van de ondernemer zelf en niet op enigerlei wijze dienstbaar is aan de onderneming, is sprake van verplicht privévermogen;
- in alle andere gevallen is sprake van keuzevermogen.

Het hangt dus van de omstandigheden af of Henk de bovenwoning op zijn balans op mag nemen.

b. Nee. Het winkelgedeelte moet hij verplicht op zijn balans opnemen, omdat het een bouwkundig splitsbaar pand betreft. Het woongedeelte mag hij privé houden.

c. Ja, zie het antwoord hiervoor onder punt b. In de situatie dat Henk in de bovenwoning woont en het woongedeelte geen enkele functie binnen de onderneming vervult, is hij zelfs verplicht om de bovenwoning tot zijn privévermogen te rekenen.

d. Ja, omdat er geen afzonderlijke ingang is, is het volledige pand keuzevermogen. Hij mag het volledige pand als ondernemingsvermogen etiketteren.

- e. Ja, zie antwoord d hiervoor: het volledige pand behoort tot het keuzevermogen. Hij mag het volledige pand tot zijn privévermogen rekenen.
- f. Ja. Bij een niet gesplitst pand, dat wil zeggen dat er geen afzonderlijke ingang is, mag men voor de etikettering het pand splitsen overeenkomstig het gebruik.

Opgave 4.8 Omdat het pand volledig ondernemingsvermogen is, zijn de totale onderhoudskosten van € 40.000 aftrekbaar van de winst. Ugur moet het eigenwoningforfait voor ondernemingswoningen bij zijn winst tellen, dit is € 125.000 (de helft van de WOZ-waarde) $\times 1,35\% = € 1.687$ (art. 3.19 Wet IB).

Opgave 4.9 De zakelijke kosten zijn € 4.000, dit bedrag is aftrekbaar. Het overige deel zijn privé-uitgaven, deze zijn niet aftrekbaar.

Opgave 4.10 Ja. Voor een personenauto die zowel zakelijk als privé wordt gebruikt geldt het volgende:

- bij een privégebruik van niet meer dan 500 kilometer per jaar: verplicht ondernemingsvermogen;
- bij een privégebruik van meer dan 500 kilometer per jaar: keuzevermogen.

Opgave 4.11 De vervangende inkoopwaarde is lager dan de historische kostprijs. Dit heeft tot gevolg dat gewaardeerd mag worden tegen de lagere marktwaarde (voorzichtigheidsbeginsel): $100 \times € 36 = € 3.600$. De verkoopprijs (€ 44) ligt boven de historische inkoopwaarde (€ 40), maar dat is voor de waardering niet van belang.

Opgave 4.12

- a. De uitgedeelde petjes met logo zijn reclamekosten, de uitgaven van € 2.000 zijn geheel aftrekbaar.
- b. Na een afprijzing tot € 45 verkoopwaarde is de verkoopprijs nog hoger dan de inkoopprijs, om deze reden mag geen afwaardering plaatsvinden. De jacks moeten worden gewaardeerd op € 40 per stuk.

Opgave 4.13

- a. Art. 3.30a Wet IB.
- b. 50% van € 300.000 = € 150.000 (art. 3.30a lid 3 letter b Wet IB).
- c. € 190.000 (art. 3.30a lid 3 letter a Wet IB).
- d. $€ 280.000 - € 40.000 = € 240.000 \times 2,5\% = € 6.000$. De boekwaarde van het pand is nog hoger dan de bodemwaarde. Om deze reden mag Rinus op dit pand afschrijven.
- e. De afschrijving is nihil, omdat de boekwaarde lager is dan de bodemwaarde.

Opgave 4.14

– Boekwaarde grond	€ 10.000
– Sloopkosten	– 20.000
– Kosten architect en vergunningen	– 10.000
– Kosten aannemer	– 140.000
– Vergoeding broers	– 2.000
	<u>€ 182.000</u>

De meerwaarde van de grond hoeft niet te worden geactiveerd. Voor de diensten van de broers wordt uitgegaan van het bedrag dat Van der Molen feitelijk aan hen heeft betaald. De meerwaarde van de prestaties wordt niet geactiveerd.

Opgave 4.15

Ja, omdat er een reële kans bestaat dat in de toekomst kosten moeten worden gemaakt die hun oorsprong vinden in feiten en omstandigheden die zich in een periode voorafgaand aan de balansdatum hebben voorgedaan. De garantiegevallen komen regelmatig voor en de omvang van de voorziening is gebaseerd op recente ervaringscijfers. De voorziening is toegestaan.

Opgave 4.16

a. 30 woningen:

Er is sprake van deelopleveringen. Van de 30 woningen zijn er 16 opgeleverd. Met de overhandiging van de sleutels is fiscaal het opleveringsmoment aangebroken. De winst op de 16 woningen moet volledig worden genomen. De overige 14 zijn onderhanden en worden gewaardeerd volgens de regels van art. 3.29b Wet IB, een deel van de winst die is toe te rekenen aan het onderhanden werk moet dus worden opgenomen in de winst.

b. De renovatie van de plaatselijke kerk:

Het voorzichtigheidsprincipe verplicht om op balansdatum rekening te houden met verliezen. Dit betreft zowel de gerealiseerde als de te verwachten verliezen op een aangenomen project. Het totale project gaat, op basis van de beschikbare cijfers, een verlies opleveren van € 100.000. Het onderhanden werk moet worden gewaardeerd op € 150.000, zijnde 50% van de aanneemsom. De aannemer mag op zijn balans op grond van het voorzichtigheidsbeginsel van het goed koopmansgebruik een voorziening van € 100.000 opnemen in verband met het te verwachten verlies.

Opgave 4.17

a. Er is sprake van een gesplitst pand. De winkel is verplicht ondernemingsvermogen. Met betrekking tot het woongedeelte geldt het volgende:

- als het woongedeelte uitsluitend voorziet in de woonbehoefte van de ondernemer zelf en niet of slechts in geringe mate dienstbaar is aan de onderneming, is sprake van verplicht privévermogen;
- in alle andere gevallen is sprake van keuzevermogen.

b.	De waarde ten tijde van koop	€ 150.000
	Bij: verbouwingskosten	– 40.000
		€ 190.000
	Af: restwaarde (1/3 van € 60.000)	– 20.000
		<u>€ 170.000</u>
	Afschrijving $8/12 \times 3\% \times € 170.000 = € 3.400$	
	Boekwaarde per 31 december: € 190.000 –/– € 3.400 = € 186.600	

- c. Ja, omdat Felix starter is mag hij fiscaal willekeurig afschrijven op het pand.
Art. 7 lid 1 Uitv.reg. WA.
- d. Het bedrag aan investeringsaftrek waar Felix recht op heeft:

Koopprijs winkelgedeelte	€ 150.000
Bij: verbouwingskosten	– 40.000
	€ 190.000
Af: evenredig deel grond	– 20.000
Investeringsaftrek over	<u>€ 170.000</u>
De berekening van de investeringsaftrek (art. 3.41 Wet IB) is als volgt:	
€ 16.784 minus € 4.460 (7,56% van € 59.002) = € 12.324.	

-
- Opgave 4.18**
- a. € 16.000 –/– € 6.600 (22% van € 30.000) = € 9.400 (art. 3.20 Wet IB). Bij een volledig elektrische auto is de bijtelling 16% van de catalogusprijs tot en met € 35.000. Voor het deel van de catalogusprijs boven € 35.000 is de bijtelling 22% (art. 3.20 lid 2 Wet IB).
- b. $17.000 \times € 0,19 = € 3.230$ (art. 3.17 lid 1 letter b Wet IB).

-
- Opgave 4.19**
- a. Art. 3.20 Wet IB is van toepassing. Het woon-werkverkeer zijn op grond van art. 3.20 lid 3 Wet IB zakelijke ritten. Het totale privégebruik in de zin van art. 3.20 lid 3 Wet IB is 200 km, dus niet meer dan 500 km op jaarbasis. Er vindt geen bijtelling plaats over 2022.
- b. $22\% \text{ van } € 25.000 = € 5.500$. Bij een volledig elektrische auto is de bijtelling 16% van de catalogusprijs tot en met € 35.000. Voor het deel van de catalogusprijs boven € 35.000 is de bijtelling 22% (art. 3.20 lid 2 Wet IB).

- Opgave 4.20**
- a. Als het pand niet splitsbaar is, dat wil zeggen dat er geen aparte ingang voor het winkel- en woongedeelte is, behoort het volledige pand tot het keuzevermogen. Als het een wel splitsbaar pand betreft, behoort het winkelgedeelte tot het verplichte ondernemingsvermogen. Met betrekking tot het woongedeelte bij een splitsbaar pand geldt het volgende:
 - als het woongedeelte uitsluitend voorziet in de woonbehoefte van de ondernemer zelf en niet of slechts in geringe mate dienstbaar is aan de onderneming, is sprake van verplicht privévermogen;
 - in alle andere gevallen is sprake van keuzevermogen.
 - b. Bijtelling privégebruik: $1,35\%$ van $\text{€ } 123.000 = \text{€ } 1.660$; art. 3.19 Wet IB.

- Opgave 4.21**
- a. Art. 3.19 Wet IB.
 - b. $\text{€ } 140.000 \times 1,35\% = \text{€ } 1.890$.
 - c. Het volledige bedrag van de onderhoudskosten, $\text{€ } 36.000$, is aftrekbaar van de winst in het jaar 2022, omdat het gehele pand ondernemingsvermogen is.
 - d. Alle verbeteringskosten, $\text{€ } 50.000$, moeten geactiveerd worden op de balans omdat het gehele pand ondernemingsvermogen is.
 - e. De afschrijvingskosten die ten laste van de winst komen zijn: $(\text{€ } 50.000 : 40) \times 6/12 = \text{€ } 625$.
 - f. Nee. De onttrekking van de fiets is niet aan te merken als een uitgave voor reclamekosten. De onttrekking gebeurt om Sonja dagelijks van haar woning naar haar werk te laten fietsen, dit is een privémotief. Dat er een sticker op het achterspatbord zit, doet hier niet aan af.
 - g. De onttrekking moet worden gesteld op de inkoopprijs, dit is $\text{€ } 1.200$.
 - h. Ferry heeft recht op:
 - zelfstandigenaftrek (art. 3.76 Wet IB);
 - meewerkaftrek (art. 3.78 Wet IB);
 - MKB-winstvrijstelling (art. 3.79a Wet IB).
 - i. Winst **€ 64.000**

Af: zelfstandigenaftrek	€ 6.310	
Meewerkaftrek $1,25\%$ van $\text{€ } 64.000 =$	<u>– 800</u>	
		– 7.110
		€ 56.890
Af: MKB-winstvrijstelling $14\% =$		<u>– 7.965</u>
Belastbare winst uit onderneming		<u>€ 48.925</u>

-
- Opgave 4.22**
- a. Deze onttrekking betreft een goed van niet geringe waarde. Om deze reden moet de gebruikelijke aanneemsom (verkoopprijs) als onttrekking worden genomen.
 - b. Nee, dit is geen zakelijke uitgave. Ziekte is zozeer gebonden aan de persoon dat dit niet kan leiden tot kosten van de onderneming.
 - c. Balpenen betreffen reclamekosten om de naamsbekendheid te vergroten. Deze kosten zijn als reclamekosten geheel aftrekbaar.
Geschenkkistjes zijn bestemd voor individuele bedrijfsrelaties. De kosten betreffen representatiekosten die voor 80% aftrekbaar zijn (art. 3.15 lid 1 letter b in samenhang met lid 5 Wet IB). € 400 (20% van € 2.000) is niet aftrekbaar.

-
- Opgave 4.23**
- a. De naheffingsaanslag is aftrekbaar van de winst, dit zijn zakelijke kosten.
 - b. De opgelegde boete is niet aftrekbaar. Weliswaar zijn dit zakelijke kosten die door de bedrijfsuitoefening zijn opgeroepen, maar deze zijn uitgesloten van aftrek op grond van art. 3.14 lid 1 letter c Wet IB.

-
- Opgave 4.24**
- De privé-ententjes van € 2.000 zijn in het geheel niet aftrekbaar. De zakelijke diners zijn beperkt aftrekbaar. Op grond van art. 3.15 lid 5 Wet IB is aftrekbaar 80% van € 8.000 = € 6.400. Van Kalmthout kan ook kiezen om in totaliteit € 4.800 niet aftrekbaar te laten zijn. Dit laatste is voordeliger als de in art. 3.15 lid 1 Wet IB in aftrek beperkte kosten meer bedragen dan € 24.000.

-
- Opgave 4.25**
- a. Box 3; de relatie tante-neef behoort niet tot de (uitgebreide) groep van verbonden personen waarop de TBS-regeling van toepassing is.
 - b. Moeder moet de inkomsten in box 1 aangeven, want moeder en zoon behoren tot de groep van verbonden personen waarop de TBS-regeling van toepassing is (art. 3.91 lid 3 Wet IB).
 - c. (De huurprijs is onzakelijk vastgesteld:) € 15.000 –/– € 1.800 (12% TBS-vrijstelling) = € 13.200.
 - d. Ja, er is sprake van een onttrekking van goederen voor privégebruik. De onttrekking wordt gesteld op de inkoopwaarde van € 1.000, omdat deze niet ten koste gaat van de omzet.
 - e. Nee. De nota van € 400 is in het geheel niet aftrekbaar, omdat dit een privé-aangelegenheid met zijn gezin betreft. De uitgaven staan in een te ver verwijderd verband met de ondernemingsuitoefening.
 - f. Ja, deze is gedeeltelijk aftrekbaar. De nota van € 300 houdt verband met de ondernemingsuitoefening. Deze is aftrekbaar voor 80% van € 300 = € 240 (art. 3.15 lid 1 letter a jo. lid 5 Wet IB).
 - g. Ja. De naheffingsaanslag omzetbelasting van € 2.000 is geheel aftrekbaar; dit betreft een zakelijke uitgave.
 - h. Nee. Opgelegde boetes zijn uitgesloten van aftrek (art. 3.14 lid 1 letter c Wet IB).

Opgave 4.26

Opbrengst	€ 100.000
Af: boekwaarde	– 20.000
	€ 80.000
Af: landbouwwijstelling (art. 3.12 Wet IB)	– 15.000
	€ 65.000
Af: MKB-winstvrijstelling 14% (art. 3.79a Wet IB)	– 9.100
Belastbare winst	€ 55.900

Opgave 4.27

- a. Omdat beiden als maten rechtstreeks verbonden zijn voor verbintenissen betreffende de onderneming, zijn ze beiden ondernemer (art. 3.4 Wet IB).
- b. Zij hebben beiden recht op de MKB-winstvrijstelling. Voor de zelfstandigenaftrek (art. 3.76 Wet IB) geldt het urencriterium (art. 3.6 Wet IB). Het is ongebruikelijk dat een dergelijk samenwerkingsverband tussen niet-verbonden personen wordt aangegaan (art. 3.6 lid 2 letter a Wet IB). Om deze reden tellen de uren voor werkzaamheden die hoofdzakelijk van ondersteunende aard zijn niet mee voor de bepaling van het urencriterium. Marieke komt daarom niet in aanmerking voor zelfstandigenaftrek (zie voor verbonden persoon lid 3 van art. 3.6 Wet IB). Jan komt wel in aanmerking voor zelfstandigenaftrek.
- c. Van de congreskosten is op grond van art. 3.15 lid 1 letter c Wet IB € 4.800 niet aftrekbaar en is € 2.200 wel aftrekbaar. In dit geval zal men echter kiezen voor de toepassing van art. 3.15 lid 5 Wet IB. Dan is 80% aftrekbaar, dit is € 5.600. De reiskosten vallen onder de aftrekbeperking van art. 3.16 lid 2 letter f Wet IB en zijn tot € 1.500 aftrekbaar (€ 500 niet). Indien Jan echter aannemelijk maakt dat de congressen en seminars noodzakelijk zijn voor zijn werkzaamheden, geldt de aftrekbeperking op de reis- en verblijfkosten van art. 3.16 lid 2 letter f Wet IB niet (art. 3.16 lid 8 Wet IB).
- d. Het percentage kleinschaligheidsinvesteringsaftrek is 28. De aftrek is € 4.480. Hier- van krijgt men € 3.000 in het vorig jaar en dit jaar € 1.480, art. 3.44 lid 1 Wet IB.

Opgave 4.28

- a. Op grond van art. 3.30 lid 2 Wet IB is de afschrijving maximaal 20% op jaarbasis. Het gegeven dat de economische levensduur korter is (4 jaar in plaats van 5 jaar), is verder niet van belang. Het eerste jaar moet Wim tijdsgelang afschrijven. De afschrijving is dus $10/12 \times 20\%$ van € 9.000 = € 1.500.
- b. Ja, de investeringsaftrek is 28% van € 9.000 = € 2.520 (art. 3.41 Wet IB). Als Wim in dit jaar nog andere investeringen in bedrijfsmiddelen heeft gedaan, kan hierdoor het percentage lager worden.

Opgave 4.29

- a. Het gehele pand is ondernemingsvermogen. De onderhoudskosten zijn voor het gehele bedrag, € 25.000, aftrekbaar, dus inclusief het onderhoud van de bovenwoning.
- b. Er is sprake van een onttrekking wegens privégebruik woning (art. 3.19 Wet IB). De winst wordt verhoogd met 1,35% van de WOZ-waarde (€ 120.000) $1,35\% \times € 120.000 = € 1.620$.
- c. Het betreft producten die afzonderlijk van geringe waarde zijn en die eenvoudig te vervangen zijn. De onttrekking moet worden gesteld op de inkoopwaarde.
- d. Ten laste van de winst komt de afschrijving, te berekenen naar tijdsgelang: $5/12 \times 1/10 \times € 12.000 = € 500$. Verder komt de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek in aftrek op de winst: $28\% \times 12.000 = € 3.360$.
- e. Mustafa heeft recht op zelfstandigenaftrek en meewerkaftrek en de MKB-vrijstelling (artt. 3.74, 3.76, 3.78 en 3.79a Wet IB).

Zelfstandigenaftrek	€ 6.310
Meewerkaftrek $4\% \times € 65.000 =$	– 2.600
MKB-winstvrijstelling $14\% \times € 65.000 -/- (€ 6.310 + € 2.600) =$	– 7.853
Totale ondernemersaftrek	<u>€ 16.763</u>

- f. De ondernemersaftrek en MKB-winstvrijstelling komen in mindering op de winst van € 65.000.

Opgave 4.30

a.

FEIT	+, – of 0	Bedrag in €
Winst volgens de jaarrekening 2022	+	52.000
Investeringsaftrek $11.200 \times 28\%$	–	<u>3.136</u>
Winst na investeringsaftrek		48.864
Toevoeging FOR 9,44% van € 48.864		<u>4.613</u>
Winst voor ondernemersaftrek		44.251
Zelfstandigenaftrek	–	6.310
Startersaftrek	–	<u>2.123</u>
Winst voor MKB-winstvrijstelling		35.818
MKB-winstvrijstelling 14%		<u>5.015</u>
Belastbare winst uit onderneming		<u><u>30.803</u></u>

- b. Peter moet de verhuur van het bedrijfspand in box 1 aangeven. Er is sprake van een terbeschikkingstelling van een vermogensbestanddeel aan een vennootschap, Plastic bv, waarin zijn vrouw Gerda een aanmerkelijk belang heeft (art. 3.92 Wet IB).
- c. $€ 18.000 -/- € 2.160 = € 15.840$.
Toelichting: aangegeven moet worden de huuropbrengst die aan een willekeurige derde in rekening zou zijn gebracht. Op deze opbrengst komt de TBS-vrijstelling van 12% in mindering (art. 3.99b Wet IB).

- Opgave 4.31**
- a. De garage behoort tot het verplichte ondernemingsvermogen, omdat deze uitsluitend gebruikt wordt binnen de onderneming. De garage moet worden geactiveerd op de balans voor de waarde in het economische verkeer voor de verbouwing plus de verbouwingskosten: € 27.500 + € 7.500 = € 35.000.
- b. De investeringsaftrek wordt berekend over:
– verbouwingskosten garage	€ 7.500
– aanschaf computer met software	– 8.000
Totaal:	<u>€ 15.500</u>

Investeringsaftrek: € 15.500 × 28% = € 4.340

Toelichting: voor de inbreng van de garage vanuit privé bestaat geen recht op investeringsaftrek omdat bij een inbreng vanuit privé geen sprake is van investeren in de zin van art. 3.43 Wet IB; de personenauto is een van de investeringsaftrek uitgesloten bedrijfsmiddel (art. 3.45 lid 1 letter d Wet IB).

- c.
- startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid
 - zelfstandigenaftrek
 - meewerkaftrek
 - stakingsaftrek
 - aftrek voor speur- en ontwikkelingsaftrek (art. 3.74 Wet IB)

- Opgave 4.32**
- a. Nee, er is geen afschrijving meer mogelijk, omdat de boekwaarde van het pand lager is dan de bodemwaarde. De bodemwaarde van het pand is € 780.000 × 50% = € 390.000 (art. 3.30a Wet IB), de boekwaarde per 1 januari is € 355.000.
- b. Er kan investeringsaftrek geclaimd worden, want de investering valt niet onder de uitsluitingen van art. 3.45 Wet IB. Het kassasysteem is dit jaar in gebruik genomen. Het bedrag van de investeringsaftrek is 28% × € 8.000 = € 2.240 (art. 3.41 Wet IB).
- c. Op grond van art. 3.15 lid 6 Wet IB: 1.950 kilometer × € 0,19 is € 371.

Opgave 4.33 a + b

Aankoop	Bedrijfsmiddel of voorraad	Bedrag investeringsaftrek in 2022	Toelichting (met vermelding wetsartikel)
1 Melkkoeien	Bedrijfsmiddel	Geen	Art. 3.45 lid 1 letter g Wet IB
2 Mestquotum	Bedrijfsmiddel	Geen	Art. 3.45 lid 1 letter f Wet IB
3 Veevoeders	Voorraad	Geen	Is geen bedrijfsmiddel
4 Personenauto	Bedrijfsmiddel	Geen	Art. 3.45 lid 1 letter d Wet IB
5 Werktuigen-loods	Bedrijfsmiddel	€ 10.000	Er bestaat recht op € 16.784; de loods is in 2022 nog niet in gebruik genomen. Om deze reden geldt maximaal het bedrag dat in 2022 betaald is.

- c. Ja. Op jaarbasis wordt meer dan 500 kilometer privé met de auto gereden. De bijtelling is $2/12 \times 22\%$ van € 25.000 = € 916.
- d. Ja. De herinvesteringsreserve die is gevormd bij de vervreemding van een duurzaam bedrijfsmiddel moet, als er sprake is van eenzelfde economische functie, worden afgeboekt op de aanschafprijs van een nieuw aangeschaft duurzaam bedrijfsmiddel. Deze herinvesteringsreserve mag echter ook worden afgeboekt op een nieuw aangeschaft niet-duurzaam bedrijfsmiddel (dat hoeft dan niet eenzelfde economische functie te hebben). Dit volgt uit de tekst van art. 3.54 lid 3 Wet IB. Wel moet voldaan zijn aan de boekwaarde-eis van art. 3.54 lid 2 Wet IB.
- e. Verkoop weiland € 80.000
 af: boekwaarde – 20.000
 boekwinst € 60.000
 af: landbouwwijstelling, art. 3.12 Wet IB – 60.000
 belast € 0

Opgave 4.34

- a. Ja. Er kan een kostenegalisatiereserve worden gevormd (art. 3.53 Wet IB). De toekomstige uitgaven worden mede opgeroepen door de bedrijfsvoering over het jaar 2022.
- b. Aftrekbaar is een evenredig deel van de kosten die betrekking hebben op het jaar 2022. Er is geen inhaalreservering toegestaan. In 2022 kan gereserveerd worden $1/10$ deel van € 70.000 = € 7.000.

Opgave 4.35

- a. Ja, dit is toegestaan. Het betreft een zogenoemd splitsbaar pand. Hierdoor behoort het winkelgedeelte tot het verplichte ondernemingsvermogen en de verhuurde bovenverdieping tot het keuzevermogen. (Floris had dus de vrijheid om ook de bovenverdieping op zijn balans te activeren.)
- b. Nee. Floris is geen startende ondernemer, omdat hij al in 2013 met de onderneming is gestart. (Een startende ondernemer is een ondernemer die recht heeft op de verhoogde zelfstandigenaftrek, de zogenoemde startersaftrek (art. 3.76 lid 3 Wet IB). Floris heeft hier geen recht op, omdat hij al in 2013 met de onderneming is gestart.)
- c. Nee. De investeringsaftrek is € 0 (art. 3.41 lid 2 Wet IB) bij een investeringsbedrag van € 332.994 en meer. (In beginsel bestaat recht op investeringsaftrek voor de investering in een onroerende zaak die wordt aangewend binnen de onderneming.)
- d. Nee. Floris mag uitsluitend het deel van de factuur dat betrekking heeft op het ondernemingsdeel ten laste van zijn winst brengen. In aftrek mag worden gebracht 60% van € 20.000 = € 12.000.
- e. Ja. In de situatie dat het volledige pand op de balans is opgenomen, zijn ook de onderhoudskosten die betrekking hebben op het verhuurde gedeelte aftrekbaar ten laste van zijn winst.
- f. Floris kan een kostenegalisatiereserve vormen (art. 3.53 lid 1 letter a Wet IB).
- g. € 5.500. (De zelfstandigenaftrek is in beginsel € 6.310. Op grond van art. 3.76 lid 5 Wet IB is de zelfstandigenaftrek echter maximaal de winst van € 5.500.)

Opgave 4.36 a.

	Praktijkgedeelte	Woondeel
Verkoopopbrengst	€ 150.000	€ 300.000
Af: boekwaarde	– 80.000	– 140.000
Boekwinst	<u>€ 70.000</u>	<u>€ 160.000</u>

Voor de belaste boekwinst van € 70.000 op het praktijkgedeelte mag een herinvesteringsreserve gevormd worden. De verkoopwinst op het woongedeelte is belast, omdat Van Epscheuten niet voornemens is een pand met dezelfde economische functie aan te schaffen. Voor dit deel kan hij dus geen herinvesteringsreserve vormen. Op de boekwinst op het woondeel komt de MKB-winstvrijstelling van 14% in mindering, dit is € 22.400, belast is € 137.600.

- b. De onttrekking is $1,35\% \times € 250.000 \times 8/12 = € 2.250$ (art. 3.19 lid 2 Wet IB).
 c. De fiscale boekwaarde van het nieuwe pand per 31 december 2022 is:

Aanschafprijs	€ 460.000
HIR	– 70.000
	– 390.000
Af: restwaarde	– 60.000
Af te schrijven in 30 jaar	<u>€ 330.000</u>
Afschrijving: $€ 330.000 : 30 \times 2/12 = € 1.833$. De boekwaarde is $€ 390.000 - € 1.833 = € 388.167$.	

Opgave 4.37 a.

Opbrengst € 18.000 + € 1.000 =	€ 19.000
Boekwaarde	– 8.000
Winst	<u>€ 11.000</u>

- b. Ja. Indien Lavrijssen voornemens is om de verkregen opbrengst te herinvesteren in zijn onderneming, kan hij een herinvesteringsreserve vormen (art. 3.54 lid 1 Wet IB). De boekwinst op de auto mag hij afboeken op de herinvestering in een bedrijfsmiddel.
- c. De herinvesteringsreserve die is gevormd bij een bedrijfsmiddel dat in een kortere termijn dan 10 jaar wordt afgeschreven, mag op grond van art. 3.54 lid 4 Wet IB niet worden afgeboekt op een lang afschrijfbaar bedrijfsmiddel (een lang afschrijfbaar bedrijfsmiddel is een bedrijfsmiddel waarop men niet of in meer dan 10 jaar afschrijft). Voor de uitbreiding van het magazijn kan de afboeking niet gemaakt worden, omdat op de aanschafwaarde van het magazijn langer dan 10 jaar wordt afgeschreven.
- d. Nee. De boete is niet aftrekbaar, art. 3.14 lid 1 letter c Wet IB.

Opgave 4.38 Ja. De HIR is gevormd voor een lang afschrijfbaar bedrijfsmiddel (langer dan 10 jaar). Het is toegestaan om de HIR die is gevormd voor een lang afschrijfbaar bedrijfsmiddel af te boeken op een kort afschrijfbaar bedrijfsmiddel.

Opgave 4.39 Nee. Het pand is een bedrijfsmiddel waarop gewoonlijk in meer dan 10 jaar wordt afgeschreven. Afboeking is dan slechts mogelijk als de HIR is gevormd bij de vervreemding van een bedrijfsmiddel met bedrijfseconomisch dezelfde functie (art. 3.54 lid 4 Wet IB).

Opgave 4.40 Volgens de wet wordt het ondernemingsvermogen gesteld op het eigen vermogen verminderd met de fiscale reserves met uitzondering van de fiscale oudedagsreserve (art. 3.71 Wet IB). Het eigen vermogen van de onderneming is het kapitaal + de reserves is € 53.000.

Dus € 53.000 –/– € 15.000 = € 38.000. Een andere benaderwijze is het fiscaal kapitaal verhoogd met de stand van de oudedagsreserve is € 38.000.

- Opgave 4.41**
- Drie voorwaarden voor toevoeging aan de fiscale oudedagsreserve:
 - ondernemer zijn;
 - bij de aanvang van het kalenderjaar de AOW-leeftijd nog niet bereikt hebben;
 - voldoen aan het urencriterium (art. 3.67 Wet IB).
 - De toevoeging is 9,44% van de winst, maar ten hoogste het bedrag waarmee het ondernemingsvermogen bij het einde van het kalenderjaar de oudedagsreserve bij het begin van het jaar te boven gaat. Toegevoegd kan worden € 3.000. In beginsel: € 9.632, zijnde de maximale toevoeging (9,44% van € 120.000 is € 11.328 is hoger dan de maximaal toegestane toevoeging), de stand van de oudedagsreserve mag echter na de toevoeging niet hoger zijn dan het ondernemingsvermogen op 31 december, dus maximaal € 3.000 (art. 3.68 Wet IB).
 - Ja, de vorkheftruck is een bedrijfsmiddel. Een gevormde herinvestering kan worden afgeboekt op investeringen in bedrijfsmiddelen omdat de afschrijvingsduur minder dan 10 jaar is.
 - Na afboeking van de herinvesteringsreserve (HIR) op het vervangende bedrijfsmiddel mag de boekwaarde niet dalen beneden het bedrag van de boekwaarde onmiddellijk voorafgaand aan de vervreemding van het bedrijfsmiddel ter zake waarvan de HIR is gevormd, art. 3.54 lid 1 letter a Wet IB. Het verloop van de HIR is hierdoor als volgt:

Februari 2022 stand HIR (€ 70.000 –/– € 40.000)	€ 30.000
November 2022 afboeking (€ 55.000 –/– € 40.000)	– 15.000
Naar balans 31 december 2022	<u>€ 15.000</u>

- e. Nee, een gevormde HIR op een kort afschrijfbaar bedrijfsmiddel (≤ 10 jaar), mag niet worden afgeboekt op een niet of lang afschrijfbaar bedrijfsmiddel (>10 jaar) (art. 3.54 lid 4 Wet IB).
- f. Ja. Een reserve tot gelijkmatige verdeling van kosten en lasten dient om kosten en lasten die door de bedrijfsuitoefening over enig jaar noodzakelijk zijn geworden, ten laste van dat jaar te brengen, ook al zijn zij daarin niet in uitgaaf gebracht (art. 3.53 lid 1 letter a Wet IB). Dit is bij periodieke schilderkosten het geval.
- g. Nee, Niko heeft een inhaal over de jaren 2020 en 2021 toegepast. Inhaal-toevoegingen zijn, behoudens uitzonderingen, niet toegestaan. De toevoeging over 2022 moet € 3.000 zijn.

Opgave 4.42

- a. Ja. Er is sprake van verbonden personen in de zin van art. 3.6 lid 3 Wet IB, Bettine is een bloedverwant in de rechte lijn van Gerrit. Het samenwerkingsverband is gebruikelijk, immers beiden zijn advocaat. Haar werkzaamheden zijn niet hoofdzakelijk van ondersteunende aard. Aan het urencriterium is door beiden voldaan.

b.	Gerrit heeft een winst van 2/3 ^e van € 180.000 =	€ 120.000
	Af: zelfstandigenaftrek	€ 6.310
	Af: MKB-winstvrijstelling ($(€ 120.000 - € 6.310) \times 14\%$ =	<u>- 15.917</u>
		- 22.227
	Belastbare winst	<u>€ 97.773</u>
	Bettine heeft een winst van 1/3 ^e van € 180.000 =	€ 60.000
	Af: zelfstandigenaftrek	€ 6.310
	Af: startersaftrek	- 2.123
	Af: MKB-winstvrijstelling ($(€ 60.000 - (€ 6.310 + € 2.123)) \times 14\%$ =	<u>- 7.220</u>
		- 15.653
	Belastbare winst	<u>€ 44.347</u>

Opgave 4.43

- a. Met de afschrijving en de (kleinschaligheids)investeringsaftrek.

b.	Berekening afschrijving:	
	- kostprijs bestelauto	€ 40.000
	- minus restwaarde	<u>- 10.000</u>
	- is af te schrijven	<u>€ 30.000</u>
	Over het jaar 2022 is de afschrijving: 9 maanden = $9/12 \times 1/4 \times € 30.000 = € 5.625$. Op grond van art. 3.30 lid 2 Wet IB is maximaal toegestaan: 20% van € 40.000 (aanschafwaarde) = $€ 8.000 \times 9/12 = € 6.000$. Er hoeft dus geen afschrijvingscorrectie plaats te vinden.	
	Berekening investeringsaftrek: $€ 40.000 \times 28\% = € 11.200$ (art. 3.41 Wet IB).	

c.	Aandeel in de firmawinst 60% van € 85.000	€ 51.000
	– Dotatie oudedagsreserve 9,44% van € 51.000 (art. 3.68 Wet IB)	– 4.815
		€ 46.185
	– Zelfstandigenaftrek (art. 3.76 Wet IB)	€ 6.310
	– MKB-winstvrijstelling 14% van (€ 46.185 –/– € 6.310) =	– 5.583
		– 11.893
	Belastbare winst	<u>€ 34.292</u>

d.	Aandeel in de firmawinst 40% van € 85.000	€ 34.000
	Af: willekeurige afschrijving op bestelauto (art. 7 Uitv.reg. Willekeurige afschrijving). Berekening: resterende afschrijving na de gewone afschrijving € 30.000 –/– € 5.625 = € 24.375. Aandeel van Karel hierin 40% van € 24.375 is willekeurige afschrijving	– 9.750
		€ 24.250
	– Dotatie oudedagsreserve 9,44% van € 24.250	– 2.290
		€ 21.960
	– Zelfstandigenaftrek	€ 6.310
	– Startersaftrek (art. 3.76 lid 3 Wet IB)	– 2.123
	– MKB-winstvrijstelling 14% van € 21.960 –/– (€ 6.310 + € 2.123) =	– 1.894
		– 10.327
	Belastbare winst	<u>€ 11.633</u>

Opgave 4.44

Winst	€ 50.000
Investeringsaftrek	– 4.000
	€ 46.000
FOR 9,44%	– 4.343
Fiscale winst	€ 41.657
Zelfstandigenaftrek	€ 6.310
Startersaftrek	– 2.123
MKB-winstvrijstelling: € 41.657 –/– (€ 6.310 + € 2.123) × 14% =	– 4.652
	– 13.085
Belastbare winst	<u>€ 28.572</u>

Opgave 4.45

- Nee. Art. 3.16 lid 4 van de Wet IB staat geen aftrek van vergoeding aan de partner toe als deze lager is dan € 5.000.
- Art. 3.78 van de Wet IB biedt de mogelijkheid van een meewerkaftrek. Voor een beroep op deze faciliteit moet de echtgenote ten minste 525 uren per jaar meewerken in de onderneming en dat is hier niet het geval. Rinus heeft dus ook geen recht op de meewerkaftrek.

- Opgave 4.46**
- a. Ja, de onderneming wordt zowel voor rekening en risico van Noortje als Sander gedreven en zij zijn beiden verbonden voor verbintenissen betreffende die onderneming.
 - b. Nee, uitgangspunt bij een man-vrouwmaatschap is dat er zakelijk gehandeld moet worden tussen man en vrouw. Zakelijk handelende partijen zouden aan Sander 70% en aan Noortje 30% van de winst hebben toegerekend. Daarom zal de inspecteur de ingediende aangiften corrigeren, zodat 70% van de winst aan Sander en 30% aan Noortje wordt toegerekend.
 - c. Ja, Sander heeft recht op deze aftrekposten.
Sander voldoet aan het gestelde urencriterium van meer dan 1.225 uren werkzaam zijn in de onderneming waaruit men als ondernemer winst geniet. Daarnaast wordt hij als startend ondernemer aangemerkt omdat hij voldoet aan de voorwaarde dat hij in een of meer van de 5 voorafgaande kalenderjaren geen ondernemer was en bij hem in die periode niet meer dan twee keer de zelfstandigenaftrek is toegepast. Voor de opbouw van een fiscale oudedagsreserve wordt als voorwaarde gesteld dat hij ondernemer is, voldoet aan het urencriterium en bij het begin van het kalenderjaar de AOW-leeftijd nog niet heeft bereikt. Hij voldoet aan deze voorwaarden.
 - d. Noortje heeft wel recht op de MKB-winstvrijstelling, maar niet op de zelfstandigen- en startersaftrek en de opbouw van een fiscale oudedagsreserve. Bij Noortje is sprake van een ongebruikelijk samenwerkingsverband tussen verbonden personen in de zin van art. 3.6 lid 2 Wet IB. Hierdoor tellen de uren voor werkzaamheden die zijn verricht ten behoeve van het samenwerkingsverband die hoofdzakelijk van ondersteunende aard zijn en waarbij het ongebruikelijk is dat een dergelijk samenwerkingsverband tussen niet-verbonden personen wordt aangegaan niet mee. Dit heeft tot gevolg dat Noortje niet aan het urencriterium voldoet. Hierdoor heeft zij geen recht op de zelfstandigenaftrek en de startersaftrek en opbouw van een fiscale oudedagsreserve.
 - e. Voor de beoordeling van de hoogte van het percentage worden de investeringen van Sander en Noortje bij elkaar opgeteld (art. 3.41 lid 3 Wet IB). Er is sprake van een totale investering van € 40.000; hierbij bestaat recht op totale aftrek van 28% van € 40.000 = € 11.200. Hiervan heeft Sander recht op een aftrek van 70% van € 11.200 = € 7.840 en Noortje 30% van € 11.200 = € 3.360.
 - f. Ja, € 20.000, de kosten zijn opgeroepen door de bedrijfsuitoefening. Op grond van het goed koopmansgebruik moet elk jaar zijn eigen lasten dragen. De kosten zijn in 2022 gemaakt en kunnen dan ook volledig in 2022 in mindering op de winst worden gebracht, ongeacht het tijdstip waarop de uitgaven zijn gedaan.
 - g. Ja, Sander en Noortje kunnen een voorziening op de balans per 31 december 2022 opvoeren van het bedrag dat ze vermoedelijk aan schadevergoeding moeten betalen. Deze uitgaven worden opgeroepen door de bedrijfsuitoefening in 2022.

- Opgave 4.47** a. Stakingsaftrek.
b. Art. 3.79 Wet IB.

c.	Goodwill	€ 50.000
	Meerwaarde pand	– 200.000
	Meerwaarde voorraden	– 5.000
	Vrijval KER	– 15.000
	Vrijval HIR	– 8.000
	Stakingswinst	€ 278.000
	Af: stakingsaftrek	– 3.630
		€ 274.370
	Af: MKB-winstvrijstelling 14%	– 38.412
	Belastbare stakingswinst	<u>€ 235.958</u>

- Opgave 4.48** Nee. Art. 3.63 lid 4 en 5 Wet IB stellen de voorwaarde dat overgedragen moet worden aan een persoon die gedurende ten minste 36 maanden voorafgaand aan het overdrachtstijdstip als medeondernemer of werknemer werkzaam is geweest in de onderneming. Aan deze voorwaarde is niet voldaan.

- Opgave 4.49** Joop heeft op grond van art. 3.129 Wet IB de mogelijkheid om een lijfrente tot maximaal de hoogte van zijn stakingswinst te bedingen (hij blijft onder de in art. 3.129 Wet IB genoemde maxima). De lijfrentepremie kan hij in mindering brengen op zijn inkomen als een uitgave voor een inkomensvoorziening. De latere lijfrente-uitkeringen zijn in box 1 progressief belast.

- Opgave 4.50** De koopsom van de onderneming die Janus overdraagt aan zijn zoon Frank is niet zakelijk vastgesteld. De waarde van de onderneming is € 535.000 (kapitaal € 260.000 + stille reserve in het pand € 200.000 en in de touringcars € 75.000). Frank betaalt dus € 185.000 minder dan tussen zakelijk handelende partijen zou zijn overeengekomen. Voor de berekening van de aan te geven stakingswinst moet de overdrachtsprijs worden gecorrigeerd naar hetgeen tussen zakelijk handelende partijen zou zijn overeengekomen.

Aan te geven stakingswinst:	
Stille reserve in de loods	€ 200.000
Stille reserve in de touringcars	– 75.000
Stakingswinst	€ 275.000
Af: stakingsaftrek	– 3.630
	€ 271.370
Af: MKB-winstvrijstelling 14%	– 37.992
Belastbare stakingswinst	<u>€ 233.378</u>

Opgave 4.51 a. Berekening belastbare stakingswinst:

Stille reserves in:		
Opstallen		€ 150.000
Mestquotum		– 130.000
Landbouwgronden		
	€ 450.000	
Af: landbouwwijstelling (art. 3.12 Wet IB)	<u>– 250.000</u>	
		– 200.000
Vrijval herinvesteringsreserve (art. 3.54 Wet IB)		<u>– 10.000</u>
		€ 490.000
Af:		
Stakingsaftrek (art. 3.79 Wet IB)	€ 3.630	
MKB-winstvrijstelling 14% × (€ 490.000 –/– € 3.630) (art. 3.79a Wet IB)	<u>– 68.092</u>	
		– 71.722
Belastbare stakingswinst		<u>€ 418.278</u>

- b. Ja, stakingsaftrek € 3.630 (art. 3.79 Wet IB) (ook heeft hij recht op zelfstandigenaftrek als hij aan het urencriterium voldoet).
- c. – Verzoek om toepassing geruisloze doorschuiving (art. 3.65 Wet IB).
– Jan kan in verband met de staking tot de in de wet genoemde maxima een lijfrente bedingen, dit kan hij doen bij de bv waarin hij zijn onderneming inbrengt of bij een professionele verzekeraar (art. 3.129 Wet IB).
- d. Indien een erfgenaam de onderneming voortzet, kan afrekening achterwege blijven als aan de volgende voorwaarden is voldaan (art. 3.62 Wet IB):
– Bij de aangifte van de overleden belastingplichtige moet door de betreffende erfgenaam een schriftelijk verzoek worden gedaan.
– Degene die de onderneming voortzet, wordt geacht in de plaats te zijn getreden van degene van wie de onderneming rechtstreeks wordt voortgezet. (Dit houdt in dat Piet met de oorspronkelijke boekwaarden van Jan moet doorgaan en hetzelfde stelsel van winstberekening moet hanteren).
- e. Dit betreft een verzuimboete.
- f. Nee. Alleen de enkelvoudige belasting van € 1.000 kan Jan ten laste van zijn winst brengen; de opgelegde boete kan op grond van de wet niet ten laste van het resultaat worden gebracht (art. 3.14 lid 1 letter c Wet IB).

- Opgave 4.52** a. Inbreng van een onderneming in een bv betekent dat de IB-onderneming wordt gestaakt. Er moet dus fiscaal worden afgerekend.
Uitwerking:

Stille reserve in pand	€ 100.000
Goodwill	– 30.000
Vrijval HIR	– 3.000
	€ 133.000
Af: stakingsaftrek	– 3.630
	€ 129.370
Af: MKB-winstvrijstelling 14%	– 18.112
Belastbare stakingswinst	<u>€ 111.258</u>

Antwoord b en c

1. Het bedingen van een stakingslijfrente (art. 3.129 Wet IB). Per saldo betaalt Jeanine dan geen belasting over haar stakingswinst. De latere lijfrente-uitkeringen zijn bij haar belast in box 1. De lijfrente kan worden bedongen bij een professionele verzekeraar, maar dit mag ook bij de eigen bv, omdat deze de onderneming overneemt en voortzet. Jeanine is 53 jaar, op grond van art. 3.129 lid 2 letter b ten eerste Wet IB is de voor haar maximaal toegestane lijfrenteaf- trek € 240.352, deze mag echter niet meer bedragen dan de stakingswinst zijnde € 133.000.
2. Geruisloos inbrengen (art. 3.65 Wet IB). Als Jeanine verzoekt om een geruisloze doorschuiving, hoeft zij niet af te rekenen over de stille en fiscale reserves die zich in de eenmanszaak bevinden. Deze claims schuiven door naar de bv en het aanmerkelijk belang. De bv moet met dezelfde boekwaarden verder gaan als waarmee de eenmanszaak is gestopt.

Opgave 4.53 a.

Gewone winst	€ 150.000
FOR: 9,44%, maximaal	– 9.632
	€ 140.368
Zelfstandigenaftrek	€ 6.310
MKB-winstvrijstelling 14% van (€ 140.368 –/– € 6.310) =	<u>– 18.769</u>
	– 25.079
Belastbare winst	<u>€ 115.289</u>

b. Belastbare stakingswinst:

Boekwinst: € 150.000 –/– € 120.000 =	€ 30.000
Goodwill	– 80.000
Desinvesteringsbijtelling 21% van € 50.000 =	– 10.500
Vrijval FOR (€ 90.000 + € 9.632)	<u>– 99.632</u>
Stakingswinst	€ 220.132
Af: stakingsaftrek	€ 3.630
Af: MKB-vrijstelling 14% van (€ 220.132 –/– € 3.630)	<u>– 30.311</u>
	– 33.941
Belastbare stakingswinst	<u>€ 186.191</u>
Opmerking met betrekking tot de desinvesteringsbijtelling: de bijtelling wordt berekend over de verkoopwaarde op het moment van staken, met een maximum van het bedrag dat destijds aan investeringsaftrek is verleend.	

- c. Vincent is 63 jaar, het wettelijk maximum is € 480.686 (art. 3.129 lid 2 letter a Wet IB).
- d. Ja. Art. 3.128 Wet IB: omzetting FOR in een lijfrente: € 99.632. Art. 3.129 Wet IB: omzetting (resterende) stakingswinst in een lijfrente: € 120.500. De bedongen lijfrente van € 200.000 blijft beneden de optelsom van bovengenoemde bedragen.
- e. Op grond van art. 3.130 lid 2 Wet IB moeten de premies binnen 6 maanden na afloop van het kalenderjaar zijn betaald. Uiterste betaaldatum is dus 30 juni 2023.

Opgave 4.54 a.

Stille of fiscale reserve	Bedrag (in €)
Bedrijfspannd € 740.000 –/– € 210.000	530.000
Goodwill	200.000
Inventaris € 30.000 –/– € 20.000	10.000
Voorraden € 130.000 –/– € 110.000	20.000
Bedrijfsauto's € 40.000 –/– € 45.000	– 5.000
Kostenegalisatiereserve	20.000
Fiscale oudedagsreserve	<u>58.000</u>
	833.000
Af: stakingsaftrek	<u>3.630</u>
	829.370
Af: MKB-winstvrijstelling 14%	<u>116.112</u>
Belastbare stakingswinst in aangifte	<u>713.258</u>

- b. Voor de stand van de fiscale oudedagsreserve kan dit voor het gehele bedrag, dus voor € 58.000 op grond van art. 3.128 Wet IB. Voor de stakingswinst geldt een maximumbedrag. In verband met de leeftijd van Claudia is het maximale bedrag € 480.686 op grond van art. 3.129 lid 2 letter a Wet IB. Dit maximumbedrag wordt op grond van art. 3.129 lid 3 letter b Wet IB verminderd met de

stand van de fiscale oudedagsreserve bij de aanvang van het kalenderjaar. Het maximumbedrag voor de stakingswinst is € 480.686 – / – € 58.000 = € 422.686.

- c. Voor 1 juli 2023 op grond van art. 3.130 lid 2 Wet IB.
- d. Nee, dit is niet mogelijk. Art. 3.63 Wet IB is alleen van toepassing indien wordt overgedragen aan een medeondernemer of een werknemer, waarbij voldaan is aan de 36-maandseis. Art. 3.63 Wet IB is niet van toepassing indien overgedragen wordt aan een bv.

Opgave 4.55 a. Art. 3.58 Wet IB.

b.

Stille en fiscale reserves	Bedrag (in €)
Pand	160.000
Inventaris	15.000
Fiscale oudedagsreserve	43.000
Herinvesteringsreserve	9.000
	<u>227.000</u>
Af: stakingsaftrek	3.630
	<u>223.370</u>
Af: MKB-winstvrijstelling 14% van € 223.370 =	31.272
Belastbare stakingswinst	<u>192.098</u>

- c. Er kan verzocht worden om doorschuiving (de afrekening over de stille en fiscale reserves blijft dan bij Marinus achterwege, art. 3.62 Wet IB).
- d.
 - Er moet een schriftelijk verzoek om doorschuiving worden gedaan.
 - Joep moet met dezelfde boekwaarden verder gaan als die van de overleden ondernemer, vader Marinus.
- e. Nee. Een uitzondering geldt voor de fiscale oudedagsreserve (deze is persoonsgebonden, hierover moet bij Marinus worden afgerekend). De mogelijkheid bestaat om na het overlijden een lijfrente te bedingen tot maximaal het bedrag waarmee de fiscale oudedagsreserve afneemt (art. 3.128 jo. art. 3.131 Wet IB).

- Opgave 4.56** a. Door het overlijden vindt een fictieve vervreemding plaats. De onderneming wordt geacht direct voor het overlijden te zijn vervreemd tegen de waarde in het economisch verkeer.
De berekening is als volgt:

– Stille reserves in pand	€ 120.000
– Stille reserve in auto	– 5.000
– Goodwill	– 50.000
– Vrijval fiscale oudedagsreserve	– 40.000
– Vrijval herinvesteringsreserve	– 10.000
	<u>€ 225.000</u>
Af: stakingsaftrek	– 3.630
	<u>€ 221.370</u>
Af: MKB-winstvrijstelling 14%	– 30.992
Belastbare stakingswinst	<u>€ 190.378</u>
(Als Bas aan het urencriterium voldeed, heeft hij ook recht op zelfstandigenaftrek).	

- b. Art. 3.58 lid 1 Wet IB.
c. Doorschuiving van de boekwaarden van de onderneming naar de voortzetter.
Bij Bas hoeft dan niet te worden afgerekend.
d. De voortzetter moet erfgenaam zijn en een verzoek doen voor doorschuiving.
e. Art. 3.62 Wet IB.
f. Bij Bas hoeft dan niet te worden afgerekend. De stand van de oudedagsreserve kan niet worden doorgeschoven naar de zoon van Bas. Bas moet bij een geruisloze doorschuiving aan zijn zoon met betrekking tot de vrijval van de stand van de FOR in zijn aangifte opnemen:

Vrijval FOR	€ 40.000
Af: stakingsaftrek (art. 3.79 lid 1 letter b Wet IB)	– 3.630
	<u>€ 36.370</u>
Af: MKB-winstvrijstelling 14% van € 36.370 =	– 5.092
In aangifte	<u>€ 31.278</u>

- g. Eveneens doorschuiving.
h. De onderneming rechtstreeks voortzetten en een verzoek om doorschuiving doen.
i. Art. 3.62 Wet IB.
j. Bij Bas hoeft niet afgerekend te worden. De stand van de oudedagsreserve kan eveneens worden doorgeschoven (art. 3.62 lid 3 Wet IB), voor zover deze niet uitgaat boven het ondernemingsvermogen waarmee de echtgenote de onderneming voortzet.

Multiple choice-vragen

Vraag 4.1 Stelling b en d zijn juist. A en c zijn onjuist. Alleen bij meer dan 500 kilometer privé behoort de auto tot het keuzevermogen.

Vraag 4.2 Stelling c en d zijn juist. A en b zijn onjuist.

Vraag 4.3 Stelling c is juist, de overige stellingen zijn onjuist.

Vraag 4.4 Stelling c en d zijn juist. A en b zijn onjuist. Bij het onttrekken van een nieuwe auto door een autodealer gaat het om een goed dat niet van geringe waarde is.

Vraag 4.5 Stelling b is juist. Op het moment van het sluiten van de overeenkomst mag de winst worden genomen, uiterlijk moet de winst echter worden genomen op het moment van de levering.

Vraag 4.6 Stelling c is juist. De winst op landbouwgrond is vrijgesteld. Winsten door een bestemmingswijziging vallen echter niet onder de landbouwwijziging.

Vraag 4.7 Stelling b en d zijn juist, de overige stellingen zijn onjuist. Voor de zelfstandigenaftrek en opbouw oudedagsreserve moet men aan het urencriterium voldoen. Hier voldoet de ondernemer aan als hij ten minste 1.225 uren in de onderneming werkzaam is.

Vraag 4.8 Alle vier stellingen zijn onjuist. Boetes zijn nooit aftrekbaar (art. 3.14 lid 1 letter c Wet IB).

Vraag 4.9 Alle vier stellingen zijn onjuist. Het forfaitaire bedrag van € 0,19 per kilometer geldt ongeacht de manier waarop gereisd wordt.

Vraag 4.10 Stelling b en d zijn juist. Stelling a en c zijn onjuist.

Vraag 4.11 Stelling a en d zijn juist. Stelling b en c zijn onjuist. Periodieke schilderkosten worden door het productieproces nu al opgeroepen. Hier kan een kostenegalisatiereserve voor worden gevormd.

Vraag 4.12 Stelling b en c zijn juist. A en d zijn onjuist. Men krijgt niet voor iedere investering in een bedrijfsmiddel investeringsaftrek. Er zijn een aantal bedrijfsmiddelen uitgezonderd van de regeling. Ook inbreng vanuit privé is uitgesloten voor de investeringsaftrek.

Vraag 4.13 Stelling b is juist, de overige stellingen zijn onjuist.

Vraag 4.14 Stelling a en c zijn juist. A en d zijn onjuist. Men hoeft niet aan het urencriterium te voldoen om in aanmerking te komen voor de MKB-winstvrijstelling. Bij een verlies uit onderneming wordt het verlies door de toepassing van de MKB-winstvrijstelling kleiner.

Vraag 4.15 Alle vier stellingen zijn onjuist. Voor de toepassing van art. 3.63 Wet IB is vereist dat de werknemer voorafgaand aan de overdracht ten minste 36 maanden in dienst was. Voor de doorschuiving bij overlijden is vereist dat de overnemer erfgenaam of echtgenoot is. Bij omzetting in een bv is in art. 3.65 Wet IB een geruisloze doorschuifmogelijkheid opgenomen. Bij doorschuiving moet de overnemer de overgenomen activa en passiva waarderen op de fiscale boekwaarden van de overdrager.

Box 1: werk en inkomen

Oefenopgaven

Opgave 5.1 Het genietingsmoment voor de loonbelasting is gelijk aan dat van de inkomstenbelasting. De overuren van Marieke zijn belast op het moment dat zij het geld ontvangt, het wordt verrekend, het ter beschikking wordt gesteld of als het geld vorderbaar en tevens inbaar is (art. 3.146 Wet IB). De overuren zijn belast in januari 2023.

Opgave 5.2 Nee. Niko heeft het loon genoten, de verrekening van € 1.000 als afboeking op de lening heeft geen invloed op de hoogte van het genoten loon en moet dus worden verrekend met het nettoloon.

Opgave 5.3 Uitsluitend bij reizen per openbaar vervoer kan een aftrek geclaimd worden onder de voorwaarde dat Fatos over een openbaarvervoerverklaring beschikt. Op grond van de reisaftrek mag Fatos $3/4$ (reist 3 dagen op en neer) $\times$ € 635 = € 477 (meer dan 15 kilometer maar niet meer dan 20 kilometer) in mindering brengen op haar belastbaar loon (art. 3.87 Wet IB).

Bij reizen per fiets of eigen auto kunnen geen kosten in aftrek worden gebracht. De werkgever mag wel onbelast een vergoeding verstrekken van € 0,19 per afgelegde kilometer voor woning-werk.

Opgave 5.4 a. Nee, de MKB-winstvrijstelling geldt voor ondernemers (art. 3.79a Wet IB). De neveninkomsten van Marit kwalificeren als resultaat uit overige werkzaamheden: Marit verricht de werkzaamheden voor slechts één opdrachtgever, deze werkzaamheden zijn van een geringe omvang en ze loopt geen ondernemersrisico.

b.	Inkomsten		€ 4.800
	Reiskosten 600 km $\times$ € 0,19 =	€ 114	
	BTW-almanak	– 35	
	afschrijving laptop 10/12 $\times$ 20% $\times$ € 600 =	– 100	
			– 249
	Resultaat uit overige werkzaamheden		<u>€ 4.551</u>

Opgave 5.5 a. In box 1, onder de rubriek resultaat overige werkzaamheden (art. 3.94 Wet IB). Gezien de omvang en de aard van de activiteiten en het gegeven dat Laura niet de intentie heeft om deze activiteiten uit te breiden is geen sprake van winst uit onderneming.

b.

	Gegeven	Bedrag in €
1.	Omzet trouwreportages	5.000
2.	Aanschaf op 1 september: nieuwe lens	54
3.	Consumpties onderweg	128
4.	Aanschaf fotopapier	250
5.	Reiskosten 460 kilometer	88
6.	Inkoop blanco fotoboeken	100
7.	Verkeersovertredingen	0
	Totaal op te nemen in aangifte	<u>4.380</u>

Toelichting:

- Ontvangsten trouwreportages € 4.500 + € 500 = € 5.000. Berekening moet geschieden op basis van de winstberekening voor winst uit onderneming (art. 3.95 Wet IB). Op grond van het goed koopmansgebruik moet de verdeling in de winstberekening worden meegenomen.
- Nieuwe lens: afschrijven in 5 jaar (art. 3.30 Wet IB). In 2022 tijdsgelang: $€ 800 : 5 = € 160 \times 4/12 = € 54$.
- Consumpties onderweg € $160 \times 80\% = € 128$ (art. 3.15 lid 1 en 5 Wet IB). Op grond van art. 3.15 lid 1 Wet IB komen deze uitgaven tot een bedrag van € 4.800 niet in aftrek. In deze situatie is het echter voordeliger om de alternatieve regeling van lid 5 toe te passen.
- Reiskosten zijn op grond van art. 3.15 lid 6 Wet IB gemaximeerd tot 0,19 per km.
- Verkeersovertreding is niet aftrekbaar: art. 3.14 lid 1 letter c Wet IB.

Opgave 5.6 a. Nee, deze kosten mag Mario niet in mindering brengen in zijn aangifte inkomstenbelasting 2022. De activiteiten vormen geen bron van inkomen, omdat hiermee geen voordeel beoogd en verwacht wordt. De gemaakte kosten zijn om deze reden niet aftrekbaar.

b. In box 1, want de inkomsten uit zijn optredens als troubadour vormen neveninkomsten. Mario moet de inkomsten in zijn aangifte inkomstenbelasting opnemen onder de categorie resultaat uit overige werkzaamheden, ROW (art. 3.90 Wet IB).

c. Opbrengst optredens	€ 7.500
Af:	
- afschrijving gitaar, versterker en geluidsboxen	
6/12 × 20% (art. 3.30 lid 2 Wet IB) van € 4.000 =	€ 400
- reclamekosten	- 1.500
- maaltijden onderweg en representatiekosten	
€ 600 × 80% (art. 3.15 lid 5 Wet IB)	- 480
- reiskosten 1.500 kilometer × € 0,19 (art. 3.17 lid 1 letter b Wet IB)	- 285
	- 2.665
Bedrag in aangifte	<u>€ 4.835</u>

Opgave 5.7

- Het uitlenen van geld aan de eigen bv wordt op grond van de terbeschikking-stellingsregeling van art. 3.92 Wet IB belast als resultaat uit overige werkzaamheden in box 1.
- Uitgegaan moet worden van een zakelijke rentevergoeding, dit heeft tot gevolg dat bij Max 6% van € 100.000 = € 6.000 minus € 720 (12% TBS-vrijstelling, art. 3.99b Wet IB) = € 5.280 belast is.
- Bij het resultaat uit overige werkzaamheden (en ook bij winst uit onderneming) worden de opbrengsten en kosten op grond van goed koopmansgebruik toege-rekend aan de jaren waarop zij betrekking hebben. De heffing over de rente mag niet naar een volgend jaar worden doorgeschoven. Deze vindt plaats in het jaar waar deze betrekking op heeft.

Opgave 5.8

- Box 1.
- Art. 3.92 Wet IB.

c.	Huur		€ 20.000
	Afschrijving (€ 240.000 –/– € 60.000) : 40	€ 4.500	
	Schilderwerk	- 7.600	
	Hypotheekrente	- 10.000	
			- 22.100
	Opbrengst	negatief	€ 2.100
	Af: 12% TBS-vrijstelling (art. 3.99b Wet IB)		- 252
	In aangifte	negatief	<u>€ 1.848</u>

Opgave 5.9	a. Box 1, art. 3.92 Wet IB, omdat sprake is van een pand dat onder de terbeschikkingstellingsregeling valt.	
	b. Huuropbrengst	€ 20.000
	Af:	
	– betaalde rente op de geldlening	€ 5.000
	– onderhoudskosten en lasten	<u>– 8.000</u>
		– 13.000
	Resteert	€ 7.000
	Af: TBS-vrijstelling (art. 3.99b Wet IB) 12% van € 7.000 =	– 840
	Belast	<u>€ 6.160</u>

- Opgave 5.10**
- De huurkosten zijn gedeeltelijk aftrekbaar. Uitsluitend het deel dat verband houdt met de ondernemingsuitoefening is aftrekbaar. Dit is € 12.000.
 - Box 3.
 - Het winkelpand moet gewaardeerd worden op € 140.000, de bovenwoning op 85% van € 100.000 = € 85.000. Voor de berekening van de forfaitaire rendementsheffing is de rendementsgrondslag € 225.000.
Toelichting op percentage van 85%: op grond van art. 5.20 Wet IB jo. art. 17a Uitv.besl. IB is de jaarlijkse huur als percentage van de WOZ-waarde 8%; de leegwaarderatio is dan volgens de tabel 85%.
 - Vader en/of moeder. Vader en moeder zijn fiscale partners. De inkomsten uit sparen en beleggen vormen bij partners vrijelijk te verdelen inkomsten (art. 2.17 lid 2 Wet IB).
 - Box 1. Indien de huur om niet-zakelijke redenen te laag is vastgesteld, is sprake van een ongebruikelijke terbeschikkingstelling (art. 3.91 lid 3 Wet IB). € 12.000 –/– € 1.440 (12% TBS-vrijstelling) = € 10.560.
 - Het woongedeelte blijft in box 3. Dit vermogensbestanddeel wordt niet aangewend voor het behalen van winst uit onderneming. Tot de rendementsgrondslag behoort 85% van 100.000. Voor de toelichting op de berekening van het percentage van 85% zie het antwoord op vraag c.
-

- Opgave 5.11**
- Martine ontvangt van Niko alimentatie in de vorm van verstrekking van woonruimte en contanten. Beide verstrekkingen zijn belast bij Martine in box 1. In verband met de verstrekking van de woonruimte moet zij op grond van art. 3.101 lid 2 Wet IB een bedrag aangeven van: $0,45\% \times 250.000 = € 1.125$. De alimentatie die bestemd is voor Martine is op grond van art. 3.101 lid 1 letter b Wet IB bij haar belast. De alimentatie die bestemd is voor het kind is niet belast bij Martine of het kind zelf.
 - Box 1.
 - Kosten tot behoud van de alimentatie van Martine mogen op grond van art. 3.108 Wet IB in aftrek worden gebracht.

Opgave 5.12 Nihil. Zorg- en huurtoeslag zijn periodieke uitkeringen, maar op grond van art. 3.104 Wet IB behoren deze niet tot de belastbare periodieke uitkeringen.

Opgave 5.13 Nee, deze periodieke uitkering valt niet onder de aangewezen periodieke uitkeringen van art. 3.101 Wet IB en ook niet onder de uitbreidingen daarop.

Opgave 5.14 a. Beide woningen vallen in box 1. Als Marcel in de woning woont, is de betreffende woning zijn hoofdverblijf. De nieuwe woning is vanaf 1 april aan te merken als eigen woning want hij zal dit jaar nog als eigen woning gaan dienen en de oude woning staat na de verhuizing in de verkoop.

b.	$4/12 \times 0,45\% \times € 250.000 =$	€ 375
	$8/12 \times 0,45\% \times € 290.000 =$	– 870
		<u>€ 1.245</u>

c. De afsluitprovisie van € 1.500 en de overige kosten die betrekking hebben op de hypotheek € 1.000 zijn aftrekbaar als negatieve inkomsten uit eigen woning. De aftrek is in dit geval beperkt tot € 125.000/ € 160.000 × € 2.500 = € 1.954, omdat van de geldlening van € 160.000 slechts € 125.000 wordt aangemerkt als eigenwoningschuld (zie voor een verdere toelichting het antwoord bij vraag d). (De aftrekbeperking voor de afsluitprovisie sorteert hier geen effect. De afsluitprovisie is minder dan 1,5% en minder dan € 3.630.) Kosten die samenhangen met de verwerving van de woning (overdrachtsbelasting, kosten akte van levering) zijn niet aftrekbaar. Omtrent deze kosten is in deze vraag niets gegeven.

d. Rente op oude woning $100.000 \times 4\% \times 6/12 = € 2.000$

Voor de aftrekbare rente op de nieuwe woning geldt het volgende.

Over de periode van 1 april tot 1 juli kan Marcel de rente over € 160.000 aftrekken, dit is $3/12 \times 3,5\% \times € 160.000 = € 1.400$. Ook is de rente op het overbruggingskrediet aftrekbaar: $€ 140.000 \times 3,5\% \times 3/12 = € 1.225$. Vanaf 1 juli geldt voor Marcel de bijleenregeling, hij kan dan de rente aftrekken over een bedrag van € 125.000 (de eigenwoningreserve is € 175.000) $\times 3,5\% \times 6/12 = € 2.188$. Bij elkaar kan hij aan rente voor de nieuwe woning € 1.400 + € 1.225 + € 2.188 = € 4.813 aftrekken. In totaliteit is de aftrekbare rente in verband met de eigen woning € 6.813. Wel geldt als voorwaarde dat de betreffende schuld aangemerkt kan worden als een eigenwoningschuld. Als de schuld op de verkochte woning is aangegaan voor 1 januari 2013, geldt voor het bedrag van de oorspronkelijke lening (€ 100.000) geen aflossingseis. Voor het meerdere aan schuld op de nieuwe eigen woning (€ 25.000) geldt wél de eis dat dit meerdere ten minste annuïtair in maximaal 360 maanden afgelost wordt.

Het deel van de lening boven de eigenwoningschuld van € 125.000, zijnde € 35.000, valt in box 3.

- Opgave 5.15** a. Indien en voor zover er geld wordt geleend voor de aankoop van een eigen woning, mogen de rente en de kosten in box 1 in aftrek komen bij het bepalen van het belastbare inkomen uit eigen woning. Het onderhouden van een woning of het verbeteren van de woning wordt gelijkgesteld aan de aankoop van een woning. Van de € 100.000 is slechts € 80.000 bestemd voor de eigen woning. De rente mag dus maar voor 80/100 in box 1 worden meegenomen, als voldaan is aan de voorwaarde dat de schuld is aan te merken als een eigenwoningsschuld. Als eis wordt hiervoor gesteld dat een geldlening moet zijn overeengekomen die ten minste annuïtair wordt afgelost in maximaal 360 maandtermijnen. Het overige deel van de lening, zijnde € 20.000, valt in box 3.
- b. $80/100 \times € 1.000 = € 800$ is aftrekbaar in box 1 als negatieve inkomsten uit eigen woning.

Opgave 5.16 a.

Omschrijving	Bedrag in €	+, – of 0	Kosten/inkomsten eigen woning in €	Toelichting
Eigenwoningforfait		+	1.350	Art. 3.111 lid 1 Wet IB. EWF vanaf moment verhuizing. $8/12 \times 0,45\% \times € 450.000$
Interest hypotheek	15.200	–	15.200	
Aflossing hypotheek	4.560	0	0	Niet aftrekbaar
Provisie hypotheek	2.250	–	2.250	
Overdracht woning	800	0	0	Niet aftrekbaar
Hypotheekakte	575	–	575	
Inkomsten uit eigen woning		–	<u>16.675</u>	

- b. Bert en Natasja zijn partners en kunnen daardoor kiezen bij wie deze inkomsten worden aangegeven, art. 2.17 lid 5 letter a Wet IB.

- Opgave 5.17** a. Het eigenwoningforfait wordt tijdsgelang berekend vanaf het moment dat Marietje in de woning gaat wonen. Zij moet in box 1 het eigenwoningforfait aangeven. De berekening hiervan is: $€ 100.000 \times 10/12 \times 0,45\% = € 375$ (art. 3.112 Wet IB).
- b. Uitsluitend de rente die betrekking heeft op aanschaf, onderhoud of verbetering van de eigen woning kan in mindering worden gebracht op de inkomsten uit eigen woning, als voldaan is aan de voorwaarde dat de schuld is aan te merken als een eigenwoningsschuld. Als eis wordt hiervoor gesteld dat een geldlening moet zijn overeengekomen die ten minste annuïtair wordt afgelost in maximaal 360 maandtermijnen. Dit betekent dat maandelijks een bedrag van $100/220 \times € 550 = € 250$ aftrekbaar is. In 2022 is aftrekbaar: $11 \times € 250 = € 2.750$

- (€ 120.000 van de schuld heeft betrekking op het verhuurde gedeelte en de inboedel; dit is een box 3-schuld).
- c. De huuropbrengsten van € 300 per maand zijn bij haar niet belast. De inkomsten zijn forfaitair belast in box 3. Marietje moet de waarde van het verhuurde gedeelte in box 3 aangeven. In 2022 hoeft zij echter niets aan te geven, omdat zij op de peildatum, 1 januari 2022, dit vermogensbestanddeel niet bezat. In 2023 valt het verhuurde gedeelte wel in box 3. Op 1 januari 2023 moet zij het pand voor de berekening van de rendementsgrondslag waarderen op € 62.000. De berekening van het bedrag van € 62.000 is als volgt: $(\text{€ } 3.600 / \text{€ } 100.000) \times 100\% = 3,6\%$. De leegwaarderatio is 62% van € 100.000 = € 62.000 (art. 17a Uitv.besl. IB).
 - d. In box 3 moet Marietje op 1 januari 2022 € 100.000 aangeven, ondanks het feit dat het bedrag pas op 5 januari 2022 op haar rekening is bijgeschreven (zij moet dit bedrag per 1 januari 2022 in haar aangifte vermelden, omdat de vordering op 31 december van het voorafgaande jaar is ontstaan).
 - e. Het ontvangen dividend is niet belast. In haar aangifte over het jaar 2022 hoeft zij het effectenbezit niet te vermelden, omdat zij op de peildatum, 1 januari 2022, de effecten nog niet bezat. Pas in haar aangifte over het jaar 2023 moet zij hier melding van maken. Op 1 januari 2023 moet zij deze waarderen op € 110.000.
 - f. Ja, de dividendbelasting wordt als voorheffing verrekend met de verschuldigde inkomstenbelasting (art. 9.2 Wet IB).
 - g. Het prijzengeld vormt geen bron van inkomen, omdat de kosten de baten overtreffen en ook in de toekomst redelijkerwijs geen winst valt te verwachten. Het prijzengeld is dan ook onbelast.

Opgave 5.18

- a.

Eigenwoningforfait $0,45\% \times \text{€ } 275.000 =$	€ 1.237
Af: hypotheekrente	<u>– 6.250</u>
Inkomsten negatief	<u>€ 5.013</u>
- b. De inkomsten uit de eigen woning zijn een gemeenschappelijk inkomensbestanddeel, deze mogen bij fiscale partners vrijelijk worden verdeeld. Kees en Katrien kunnen dan ook kiezen bij wie en voor welk deel deze inkomsten worden aangegeven (art. 2.17 lid 5 letter a Wet IB).

Opgave 5.19 a.

	Sander	Evelien
Salaris	33.000	35.000
<i>Woning (oud)*</i>		
Eigenwoningforfait		
leder 50% van $0,45\% \times \text{€ } 180.000 \times 8/12$	270	270
Rente (ook na 1/9 nog recht op aftrek)		
leder 50% van 7.600	– 3.800	– 3.800
<i>Woning (nieuw)*</i>		
Eigenwoningforfait		
leder 50% van $0,45\% \times \text{€ } 210.000 \times 4/12$	157	157
Rente		
leder 50% van $\text{€ } 8.200 \times 4/12$	– 1.367	– 1.367
Aftrek kosten geldlening	– 1.150	– 1.150
Premie lijfrente is niet aftrekbaar omdat er geen sprake is van een pensioentekort		
Belastbaar inkomen box 1	27.110	29.110
* De inkomsten uit eigen woning moeten, op grond van de wet, in totaliteit worden vastgesteld. Voor de overzichtelijkheid van de uitwerking is een splitsing over de twee woningen gemaakt. Bij een vrijelijke verdeling op grond van het partnerschap moet men dus het geheel in aanmerking nemen en geen splitsing maken in twee woningen.		

- b. Sander en Evelien zijn gehuwd en wonen samen. Zij zijn dus fiscaal partners. Daarom kunnen zij het saldo belastbaar inkomen uit eigen woning naar eigen inzicht verdelen (art. 2.17 lid 5 letter a Wet IB). Het salaris en premies voor lijfrenten zijn persoonsgebonden.
- c. Maximaal 360 maanden als aftrekbare kosten met betrekking tot de eigen woning (art. 3.119a lid 1 letter b Wet IB).

Opgave 5.20 Peter kan als persoonsgebonden aftrekpost in box 1 de volgende bedragen in zijn aangifte opnemen:

- betaalde alimentatie aan Pien (art. 6.3 lid 1 letter a Wet IB) $9 \text{ maanden} \times \text{€ } 800 = \text{€ } 7.200$;
- onderhoudsverplichting in de vorm van woongenot (art. 6.3 lid 2 Wet IB) $9/12 \times 0,45\% \times \text{€ } 200.000 = \text{€ } 675$.

Totaal aan onderhoudsverplichtingen kan hij € 7.875 in box 1 in aftrek brengen. Met betrekking tot de betaalde onderhoudsverplichtingen voor zijn twee kinderen kan hij niets in aftrek brengen.

Opgave 5.21 Aftrekbaar als persoonsgebonden aftrekpost in box 1 (art. 6.32 e.v. Wet IB) is:

Vrijwillige bijdrage aan kerk $12 \times € 100 =$	€ 1.200
Andere liefdadige instellingen	– 1.500
	€ 2.700
Af: drempel 1% van € 30.000 (art. 6.39 Wet IB)	– 300
Aftrekbaar	€ 2.400
Bij: periodieke gift	– 1.000
Totaal aftrekbaar	€ 3.400

Voor de periodieke giften geldt de drempel niet. Contante giften zijn niet aftrekbaar.

- Opgave 5.22**
- Nee. Het betreft een eenmalige uitkering bij overlijden; de premies zijn bij een dergelijke verzekering niet aftrekbaar (de verzekering leidt niet tot een periodieke lijfrente-uitkering).
 - Nee. Een eenmalige uitkering uit een overlijdensrisicoverzekering is onbelast.

Multiple choice-vragen

Vraag 5.1 Stelling a is juist, b, c en d zijn onjuist. Inkomsten worden belast op het moment dat deze worden ontvangen, verrekend of ter beschikking gesteld.

Vraag 5.2 Stelling a en c zijn juist, b en d zijn onjuist. Voor het resultaat uit overige werkzaamheden en winst uit onderneming geldt het goed koopmansgebruik.

Vraag 5.3 Stelling d is juist, a, b en c zijn onjuist. De Wet IB kent geen mogelijkheid voor aftrekbare kosten in verband met de dienstbetrekking (de enige uitzondering geldt voor reiskosten woning-werk als per openbaar vervoer wordt gereisd). Een goedgekeurde onbelaste onkostenvergoeding kan nooit leiden tot een te belasten bestanddeel in de aangifte inkomstenbelasting.

Vraag 5.4 Stelling c is juist, a, b en d zijn onjuist. Gehuwden zijn fiscale partners en daardoor verbonden personen. De inkomsten vallen onder de terbeschikkingstellingsregeling.

Vraag 5.5 Stelling b is juist, stelling a, c en d zijn onjuist. De inkomsten worden gesteld op hetgeen in het economisch verkeer overeengekomen zou worden. Bij Nelis is € 12.000 –/– € 1.440 (12% TBS-vrijstelling) = € 10.560 belast in box 1, hier staat tegenover dat Marieke een bedrag van € 12.000 aan huur ten laste van haar winst kan brengen.

Vraag 5.6 Stelling a en c zijn juist, b en d zijn onjuist. Als de huur zakelijk is vastgesteld, valt de verhuur aan een meerderjarig kind niet in box 1, maar in box 3. Dit is alleen anders als er sprake is van een ongebruikelijke terbeschikkingstelling.

Vraag 5.7 Stelling c is nu juist. Voor de motivering zie de uitwerking bij de vorige vraag. Belast is € 15.000 –/– € 1.800 (12% TBS-vrijstelling) = € 13.200.

Vraag 5.8 A, b en c zijn juist, d is onjuist. De kosten zijn aftrekbaar.

Vraag 5.9 Stelling c is juist, a, b en d zijn onjuist. Een vakantiewoning die als hoofdverblijf dienst doet is een eigen woning in de zin van art. 3.111 Wet IB.

Vraag 5.10 Stelling a is juist, b, c en d zijn onjuist. Alleen als de woning te koop staat, geldt de 3-jaarsregeling.

Vraag 5.11 Stelling b is juist, a, c en d zijn onjuist.

Vraag 5.12 Stelling c is juist, a, b en d zijn onjuist. Het voordeel is $10/12 \times 0,45\%$ van € 200.000 = € 750 en $2/12 \times 0,45\%$ van € 240.000 = € 180. Dit is bij elkaar € 930. Op grond van art. 3.123a Wet IB krijgt Mary echter een aftrek van $86 \frac{2}{3}\%$ van € 930 = € 806 wegens het feit dat zij geen eigenwoningschuld heeft. Per saldo is het effect in haar aangifte € 930 –/– € 806 = € 124.

Vraag 5.13 Stelling a is juist, b, c en d zijn onjuist. Als de kamerverhuurvrijstelling van art. 3.114 Wet IB niet van toepassing is, gaat het verhuurde deel naar box 3. Dit heeft tot gevolg dat een evenredig deel van de hypotheekrente niet aftrekbaar is in box 1. Dit deel wordt als schuld meegenomen in box 3. Als de kamerverhuurvrijstelling wel van toepassing is, blijft de gehele woning, inclusief het verhuurde gedeelte, in box 1 en blijft de hypotheekrente van de eigenwoningschuld volledig aftrekbaar.

Vraag 5.14 Stelling c is juist, stelling a, b en d zijn onjuist. Berekening: de eigenwoningreserve is € 220.000 –/– € 180.000 = € 40.000. De aankoopprijs van de nieuwe woning inclusief de aankoopkosten is € 246.400. € 246.400 –/– € 40.000 = € 206.400.

Vraag 5.15 Stelling a is juist, stelling b, c en d zijn onjuist. De afsluitprovisie is aftrekbaar. Wel kan er sprake zijn van een zekere temporisering (art. 3.120 lid 5 Wet IB). In het jaar van betaling mag niet meer worden afgetrokken dan 1,5% van het geleende bedrag ter zake van de eigen woning. Verder mag de aftrek niet meer bedragen dan € 3.630. Het gedeelte van de provisie dat door deze beperkingen niet in aftrek mag worden gebracht, moet worden uitgesmeerd over de resterende looptijd van de lening.

Vraag 5.16 Stelling d is juist, stelling a, b en c zijn onjuist. Bij een nabestaandenlijfrente moet sprake zijn van een contract waarbij de termijnen toekomen aan *een natuurlijk persoon* en ingaan bij het overlijden van de belastingplichtige of van zijn (gewezen) partner.

Vraag 5.17 Stelling b is juist (art. 3.130 lid 1 Wet IB). Voor de stakingswinstlijfrente geldt een overlooptermijn van 6 maanden. Hierbij mogen de premies die binnen 6 maanden na afloop van het kalenderjaar zijn betaald of verrekend, in aftrek worden gebracht in het daaraan voorafgaande jaar.

Vraag 5.18 Stelling c is juist, stelling a, b en d zijn onjuist. De regeling is opgenomen in art. 3.148 e.v. Wet IB.

Vraag 5.19 Stelling d is juist, stelling a, b en c zijn onjuist. De persoonsgebonden aftrek komt in aftrek in box 1. De persoonsgebonden aftrek behoort tot de gemeenschappelijke inkomensbestanddelen, dit heeft tot gevolg dat de aftrek vrijelijk kan worden verdeeld tussen de partners. Als de persoonsgebonden aftrek niet volledig kan worden verrekend, kan dit invloed hebben op de verschuldigde belasting van het volgende jaar.

Vraag 5.20 Stelling b is juist. Stelling a, c en d zijn onjuist. De aan Eefje betaalde alimentatie is aftrekbaar op grond van art. 6.3 lid 1 letter a Wet IB. De uitgaven levensonderhoud voor kinderen die bij de ex-echtgenote verblijven zijn niet aftrekbaar.

Vraag 5.21 Stelling a is juist, stelling b, c en d zijn onjuist. De donaties in collectebussen zijn niet aftrekbaar omdat dit contante uitgaven zijn. Op de gift aan het Koningin Wilhelminafonds komt de drempel van 1% van het verzamelinkomen, zijnde € 400 in mindering. Per saldo geldt hiervoor dus geen aftrek. Resterende periodieke uitkering aan de kerk, deze is aftrekbaar.

Box 2: belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang

Oefenopgaven

Opgave 6.1 Ja. Samen bezitten ze 5% van het geplaatste aandelenkapitaal. Beiden hebben een aanmerkelijk belang (art. 4.6 Wet IB).

Opgave 6.2 Nee. Na de echtscheiding zijn zij geen partners meer, zij bezitten beiden dan geen aanmerkelijk belang meer. (Voorheen hebben zij een aanmerkelijk belang gehad. Zij kunnen op grond van art. 4.40 Wet IB het verzoek doen om hun aandelen als een fictief aanmerkelijk belang aan te merken.)

Opgave 6.3 Nee. Jan heeft alleen een aanmerkelijk belang als hij minimaal 5% van de aandelen of koopties op 5% van de aandelen bezit (art. 4.6 Wet IB). Aan deze voorwaarde voldoet hij niet.

Opgave 6.4 Ja. Flip bezit 5% van de aandelen. De koopties behoren ook tot het aanmerkelijk belang, deze worden meegesleept op grond van art. 4.9 Wet IB.

Opgave 6.5 Ja. Marco bezit 3% van de aandelen direct en 2% indirect. Bij elkaar is dit dus 5% (art. 4.6 Wet IB).

Opgave 6.6

- a. Ja. Piet bezit 99%, dit is meer dan 5% van de aandelen (art. 4.6 Wet IB).
- b. Ja. Rita bezit slechts 1% van de aandelen. Haar vader, bloedverwant in de rechte lijn, heeft echter een aanmerkelijk belang. Om deze reden wordt haar aandelenbezit meegetrokken op grond van art. 4.10 Wet IB.

Opgave 6.7

- a. Box 2.
- b. € 10.000.
- c. 26,9%.
- d. Ja, de ingehouden dividendbelasting kan als voorheffing worden verrekend met de aanslag inkomstenbelasting (art. 9.2 Wet IB).
- e. Inkomsten uit aanmerkelijk belang zijn gemeenschappelijke inkomensbestanddelen, dit heeft tot gevolg dat de inkomsten vrijelijk kunnen worden verdeeld tussen fiscale partners. Men kan de inkomsten dus zowel bij Gerrit als Mien aangeven (art. 2.17 lid 5 letter b Wet IB).
- f. Nee, dit maakt geen verschil voor de toerekening.

Opgave 6.8

Opbrengst aandelen Joepie bv	€ 8.000
Af: financieringskosten	<u>- 10.000</u>
Inkomsten uit aanmerkelijk belang negatief	<u>€ 2.000</u>

Opgave 6.9

- a. *Dividend:*
Karel bezit € 2.000 van in totaal € 40.000. Dat is 5%, zodat er sprake is van een aanmerkelijk belang. Dit valt onder box 2, zie art. 4.6 Wet IB. Dividend is belast op grond van art. 4.12 letter a Wet IB. Karel moet het brutodividend van € 2.000 in box 2 aangeven. De ingehouden dividendbelasting kan hij als voorheffing met zijn aanslag inkomstenbelasting verrekenen (art. 9.2 Wet IB).
- b. *Rente:*
Omdat sprake is van een aanmerkelijk belang, valt de € 5.000 rente in box 1 als belastbaar resultaat uit een werkzaamheid onder de terbeschikkingstellingsregeling, art. 3.92 lid 2 letter a ten 1^e Wet IB. Belast is € 5.000 -/- € 600 (12% TBS-vrijstelling) = € 4.400.
- c. Het antwoord op vraag a verandert niet; op vraag b wel. Karel bezit een aanmerkelijk belang op grond van art. 4.10 Wet IB. Hij bezit weliswaar minder dan 5%, maar hij wordt meegetrokken door zijn bloedverwanten in de rechte lijn die een aanmerkelijk belang in dezelfde bv hebben. Het ontvangen dividend is bij hem in box 2 belast.
De terbeschikkingstellingsregeling is echter niet van toepassing, omdat hiervoor een aanmerkelijk belang op grond van de meetregeling niet meetelt, zie art. 3.92 lid 1 letter a slotzin Wet IB. De ontvangen rente is niet belast, de vordering is belast in box 3.

- Opgave 6.10**
- Gerard bezit geen aanmerkelijk belang in Groenlo bv, omdat hij minder dan 5% van het geplaatste aandelenkapitaal bezit. Zijn aandelenbezit is dus belast in box 3. Op 1 januari moet hij het forfaitaire rendement over € 200.000 in box 3 aangeven als inkomsten uit sparen en beleggen.
 - Het daadwerkelijk ontvangen dividend is niet belast, want dit betreft box 3-vermogen. De ingehouden dividendbelasting is als voorheffing verrekenbaar met de verschuldigde inkomstenbelasting.
 - Nu ontstaat een aanmerkelijk belang omdat de 5%-grens wordt overschreden. Als verkrijgingsprijs geldt de waarde op het moment van het ontstaan van het aanmerkelijk belang: $100/60 \times € 480.000 = € 800.000$ (art. 4.23 Wet IB).
 - Het brutodividend, € 20.000, is regulier box 2-inkomen (art. 4.12 letter a Wet IB). De ingehouden dividendbelasting, € 3.000, is als voorheffing verrekenbaar met de aanslag inkomstenbelasting (art. 9.2 lid 1 letter b Wet IB).
 - Een zeilboot is vrijgesteld box 3-vermogen, art. 5.3 lid 2 letter c Wet IB.
 - Er wordt een winst uit aanmerkelijk belang gerealiseerd van € 900.000 $-/-$ € 800.000 = € 100.000. Het tarief is 26,9%. Verschuldigd is $26,9\% \times € 100.000 = € 26.900$.
 - Het spaartegoed van € 900.000 is box 3-vermogen. Op 1 januari 2023 moet hij het forfaitaire rendement over dit bedrag in zijn aangifte opnemen (art. 5.2 Wet IB).

- Opgave 6.11**
- Box 1. Frederik bezit een aanmerkelijk belang in Vabri bv (art. 4.6 Wet IB). Om deze reden valt de huuropbrengst onder de terbeschikkingstellingsregeling en wordt deze belast als een resultaat uit een werkzaamheid in box 1.
 - Art. 3.92 Wet IB.

c.

Huur		€ 15.000
Afschrijving (€ 90.000 $-/-$ € 22.000) : 20	€ 3.400	
Schilderwerk	- 10.400	
Hypotheekrente	- 2.800	
		<u>- 16.600</u>
Opbrengst	Negatief	- 1.600
Af: TBS-vrijstelling 12%		<u>- 192</u>
In aangifte	Negatief	<u>€ 1.408</u>

- Opgave 6.12**
- Box 2. € 6.000 inkomen uit aanmerkelijk belang belast tegen 26,9%. De ingehouden dividendbelasting van € 900 is verrekenbaar als voorheffing op de aanslag inkomstenbelasting over het jaar 2022 (art. 9.2 lid 1 letter b Wet IB).

Opgave 6.13 a. Box 2. Hij bezit een aanmerkelijk belang.

b.	De overdrachtprijs van de aandelen is	€ 35.000
	De verkrijgingsprijs is € 2.400 per stuk, art. 4.21 lid 2 Wet IB	<u>- 24.000</u>
	Inkomen uit aanmerkelijk belang	<u>€ 11.000</u>

- c. Het tarief is 26,9%. De verschuldigde belasting is € 2.959, art. 2.12 Wet IB.
- d. Bij de eerste aankoop van de aandelen in 2015 kreeg Sjoerd geen aanmerkelijk belang. De aandelen behoorden op dat moment voor Sjoerd tot zijn box 3-vermogen. Door de aankoop in 2019 komt Sjoerd boven de 5%-grens. Hierdoor verkrijgt hij vanaf dat tijdstip een aanmerkelijk belang. Voor de verkrijgingsprijs van de aandelen geldt dan de waarde in het economisch verkeer op dat moment (art. 4.23 Wet IB). De verkrijgingsprijs van de aandelen wordt hierdoor $10 \text{ stuks} \times € 3.000 = € 30.000$. Het inkomen uit aanmerkelijk belang is $€ 35.000 - € 30.000 = € 5.000$. Hierover is Sjoerd verschuldigd: $26,9\% \text{ van } € 5.000 = € 1.345$.

Opgave 6.14 a. In box 2, want Marco bezit meer dan 5% van het geplaatste aandelenkapitaal in Naalmania bv en heeft hierdoor een aanmerkelijk belang (art. 4.6 Wet IB).

- b. De verkrijgingsprijs van de aandelen wordt gesteld op de gemiddelde verkrijgingsprijs (art. 4.21 lid 2 Wet IB).

De berekening hiervan is als volgt:

25 stuks:	€ 25.000
10 stuks:	- 17.000
5 stuks:	<u>- 20.000</u>
40 stuks:	<u>€ 62.000</u>

De gemiddelde verkrijgingsprijs is $€ 62.000 : 40 = € 1.550$ per stuk. Voor 8 aandelen is dit $€ 1.550 \times 8 = € 12.400$.

- c. Art. 4.21 lid 2 Wet IB.
- d. Marco moet in box 2 het volgende bedrag als vervreemdingswinst opnemen:
Verkoopopbrengst	€ 80.000
Af: kosten in verband met overdracht (art. 4.20 Wet IB)	<u>- 2.500</u>
Overdrachtprijs	€ 77.500
Af: verkrijgingsprijs	<u>- 12.400</u>
Winst uit aanmerkelijk belang	<u>€ 65.100</u>

Opgave 6.15 a. Gerda bezit een aanmerkelijk belang in Plastic bv (art. 4.6 Wet IB). De verkoopopbrengst van 90% van de aandelen Plastic bv moet worden aangeven in box 2.

- b. Peter en Gerda zijn partners. De inkomsten in verband met de verkoop van 90% van de aandelen Plastic bv mogen tussen Peter en/of Gerda vrijelijk worden verdeeld (art. 2.17 lid 5 letter b Wet IB).
- c. Het bedrag dat opgenomen moet worden in de aangifte is $€ 140.000 - € 16.200 (90\% \times € 18.000) = € 123.800$ (art. 4.19 Wet IB).

Opgave 6.16 a.

Nr.	Box	Bedrag in aangifte, in €	Toelichting										
1	3	155.000	Belaste bezitting in box 3. Als inkomen moet het forfaitaire rendement over € 155.000 worden aangegeven.										
2	geen	geen	Het werkelijk genoten dividend moet niet worden aangegeven in box 3. De ingehouden dividendbelasting wordt als voorheffing verrekend met de aanslag inkomstenbelasting (art. 9.2 lid 1 letter b Wet IB)										
3	geen	geen	De waarde van de aandelen moet niet worden aangegeven in box 2										
4	1	70.000	€ 70.000 is een zakelijk vastgesteld salaris, dus geen correctie op grond van art. 12a Wet LB. De ingehouden loonbelasting wordt als voorheffing verrekend met de aanslag inkomstenbelasting (art. 9.2 lid 1 letter a Wet IB)										
5	2	15.000	Frank bezit een aanmerkelijk belang in Frama Electrics bv. De ingehouden dividendbelasting wordt als voorheffing verrekend met de aanslag inkomstenbelasting (art. 9.2 lid 1 letter b Wet IB)										
6	1	28.160	Er is sprake van een terbeschikkingstelling aan een vennootschap waarin Frank een aanmerkelijk belang heeft (art. 3.92 Wet IB). De berekening van het bedrag in de aangifte is: <table><tr><td>– Zakelijke huur</td><td>€ 40.000</td></tr><tr><td>– Af: onderhoudskosten etc.</td><td><u>– 8.000</u></td></tr><tr><td></td><td>€ 32.000</td></tr><tr><td>Af: TBS-vrijstelling 12% (art. 3.99b Wet IB)</td><td><u>– 3.840</u></td></tr><tr><td>Bedrag in aangifte</td><td><u>€ 28.160</u></td></tr></table>	– Zakelijke huur	€ 40.000	– Af: onderhoudskosten etc.	<u>– 8.000</u>		€ 32.000	Af: TBS-vrijstelling 12% (art. 3.99b Wet IB)	<u>– 3.840</u>	Bedrag in aangifte	<u>€ 28.160</u>
– Zakelijke huur	€ 40.000												
– Af: onderhoudskosten etc.	<u>– 8.000</u>												
	€ 32.000												
Af: TBS-vrijstelling 12% (art. 3.99b Wet IB)	<u>– 3.840</u>												
Bedrag in aangifte	<u>€ 28.160</u>												

- b. Bedrijfsopvolgingsregeling, art. 4.17c Wet IB.
- c.
- De bv moet een materiële onderneming drijven.
 - Simon mag geen aanmerkelijk belang hebben op grond van de meetregel.
 - Simon moet binnenlands belastingplichtig zijn.
 - Simon moet 36 maanden vóór de overdracht van de aandelen in dienstbetrekking bij de bv zijn.

Opgave 6.17 Ja.

Overdrachtprijs $20 \times € 4.500$, art. 4.22 lid 1 Wet IB	€ 90.000
Verkoopkosten, art. 4.20 Wet IB	– 500
	€ 89.500
Af: verkrijgingsprijs, art. 4.21 lid 1 Wet IB	– 40.000
Inkomen uit aanmerkelijk belang	€ 49.500
Tarief 26,9%, art. 2.12 Wet IB	
Verschuldigde belasting € 13.315.	

Op grond van art. 4.17c Wet IB kan bij een schenking van aandelen op verzoek de aanmerkelijkbelangheffing achterwege blijven, mits aan een aantal voorwaarden is voldaan. De belangrijkste voorwaarden zijn:

- de vennootschap waarop de aandelen betrekking hebben moet een materiële onderneming drijven;
- de verkrijger moeten binnenlands belastingplichtige zijn;
- de verkrijger moet reeds gedurende 36 maanden onmiddellijk voorafgaande aan het tijdstip van de vervreemding in dienstbetrekking zijn van de vennootschap waarop de aandelen betrekking hebben.

Opgave 6.18 De overdrachtprijs is niet onder normale omstandigheden tot stand gekomen. Op grond van art. 4.22 lid 1 Wet IB wordt de overdrachtprijs gesteld op de waarde in het economisch verkeer.

De berekening voor de aanmerkelijkbelangheffing is:

Overdrachtprijs $20 \times € 5.000$ (art. 4.22 lid 1 Wet IB) =	€ 100.000
Af: verkoopkosten (art. 4.20 Wet IB)	– 800
	€ 99.200
Af: verkrijgingsprijs (art. 4.21 lid 1 Wet IB) $20 \times € 2.400$ =	– 48.000
Winst uit aanmerkelijk belang	€ 51.200

Opgave 6.19 a.

Overdrachtprijs (art. 4.22 lid 1 Wet IB)	€ 18.000
Af: verkrijgingsprijs (art. 4.23 Wet IB)	– 12.000
Winst uit aanmerkelijk belang	€ 6.000

Toelichting op de verkrijgingsprijs: in 2015 koopt Patrick 3 aandelen, op dat moment bezit hij geen aanmerkelijk belang. Op het moment dat hij in 2016 aandelen bijkoopt, krijgt hij wel een aanmerkelijk belang. Op dat moment is art. 4.23 Wet IB van toepassing. Hierin is bepaald dat ook de eerdere aandelen die hij bezat, mogen worden gesteld op de waarde in het economisch verkeer die deze hebben op het moment dat hij een aanmerkelijk belang krijgt.

- b. Ook de resterende 4 aandelen worden geacht te zijn vervreemd, art. 4.16 lid 1 letter g Wet IB. De heffing is: $4 \times 26,9\% \times (\text{€ } 9.000 - / - \text{€ } 6.000) = \text{€ } 3.228$.
- c. Op verzoek is doorschuiving van heffing mogelijk, zie art. 4.40 Wet IB. De aandelen vormen na de doorschuiving een fictief aanmerkelijk belang.

Opgave 6.20 Art. 4.16 lid 1 letter h Wet IB merkt de emigratie aan als een fictieve vervreemding. Bij emigratie wordt een conserverende aanslag opgelegd. Voor deze aanslag wordt uitstel van betaling verleend. Als dividend uit de vennootschap wordt uitgekeerd, wordt het uitstel ingetrokken voor 26,9% van het uitgekeerde dividend. Het uitstel wordt geheel ingetrokken op het moment dat de aandelen worden vervreemd (art. 25 lid 8 en 26 lid 4 Inv.wet).

Opgave 6.21

- a. Art. 4.16 lid 1 letter h Wet IB.
- b. Overdrachtprijs € 450.000 –/– verkrijgingsprijs € 100.000 = € 350.000. Er wordt een conserverende aanslag opgelegd van € 94.150 (26,9% van € 350.000) (art. 2.8 lid 2 Wet IB).
- c. Nee. Voor de conserverende aanslag wordt uitstel van betaling verleend. Bij een dividenduitkering wordt het uitstel gedeeltelijk ingetrokken (voor 26,9% van het uitgekeerde dividend), bij vervreemding van de aandelen wordt het uitstel geheel ingetrokken.

Opgave 6.22

- a. Op grond van art. 4.16 letter e Wet IB wordt het overlijden van Henk voor de aanmerkelijkbelangregeling aangemerkt als een fictieve vervreemding. Er moet worden afgerekend over het verschil tussen de waarde in het economisch verkeer op het moment van overlijden en de verkrijgingsprijs. Op grond van art. 4.17a Wet IB kan op verzoek de aanmerkelijkbelangwinst worden doorgeschoven naar de erfgenamen. Dit verzoek kan worden gedaan als aan de volgende voorwaarden is voldaan:
 - de verkrijger(s) moeten binnenlands belastingplichtig zijn. Aan deze voorwaarde is voldaan, omdat alle drie de kinderen in Nederland wonen.
 - doorschuiven is alleen mogelijk van het deel dat ziet op het vermogen in de vennootschap waarmee een materiële onderneming wordt gedreven. Het deel dat ziet op beleggingsvermogen kan dus niet worden doorgeschoven.
 Alle drie de kinderen wonen in Nederland. Als in de bv een materiële onderneming wordt gedreven en zich geen beleggingsvermogen in de vennootschap bevindt, kan op verzoek de afrekening bij Henk achterwege blijven. Art. 4.39a lid 1 Wet IB schrijft vervolgens voor dat de verkrijgingsprijs van Henk doorschuift naar de verkrijgers.
- b. Ook een toescheiding binnen 2 jaar na het overlijden is – op verzoek – geen vervreemding (art. 4.17b Wet IB). Dus de toescheiding heeft – mits men dit verzoekt – fiscaal geen gevolgen.

- c. De verkrijgingsprijs van de aandelen schuift, bij een verzoek om doorschuiving, door naar Jaap. Jaap heeft na de toescheiding alle aandelen in Henneman bv. De verkrijgingsprijs van Jaap is de oorspronkelijke verkrijgingsprijs van zijn vader Henk.

Multiple choice-vragen

Vraag 6.1 De antwoorden c en d zijn juist. Het aandelenbezit van partners moet bij elkaar opgeteld worden voor de beoordeling of al niet een aanmerkelijk belang aanwezig is.

Vraag 6.2 Antwoord d is juist. De vader van Victoria bezit een aanmerkelijk belang; de bloed- en aanverwanten in de rechte lijn van de vader van Victoria bezitten een aanmerkelijk belang op grond van de meetrekkeregeling. De zus van Flip is geen bloed- of aanverwant in de rechte lijn van de vader van Victoria.

Vraag 6.3 Antwoord d is juist. Marijn moet het ontvangen dividend opnemen in box 2, de betaalde financieringsrente in verband met de aankoop van de aandelen is aftrekbaar. De ingehouden dividendbelasting wordt als voorheffing verrekend met zijn aanslag inkomstenbelasting.

Vraag 6.4 Antwoord a is juist. De verkrijgingsprijs wordt gesteld op de gemiddelde verkrijgingsprijs $8/28 \times € 52.000 = € 14.858$.

Vraag 6.5 Antwoord a is juist. Bij een emigratie vindt heffing plaats over de aanmerkelijkbelangclaim middels een conserverende aanslag. Bij emigratie is geen doorschuiving mogelijk. In de andere situaties is wel een doorschuiving mogelijk als aan de gestelde voorwaarden is voldaan.

Vraag 6.6 Antwoord b is juist. Bij een verkoop van aanmerkelijkbelangaandelen is het fiscale genietingsmoment het tijdstip waarop de overeenkomst in verband met de verkoop is gesloten.

Box 3: belastbaar inkomen uit sparen en beleggen

Uitspraak Hoge Raad over vermogensmix

Op 24 december 2021 heeft de Hoge Raad beslist dat de vermogensmix van box 3 op stelselniveau in strijd is met het recht van eigendom en het gelijkheidsbeginsel. Dit arrest heeft tot gevolg dat de wetgeving op het terrein van box 3 moet worden aangepast.

Op het moment van schrijven van dit boek is de nieuwe wetgeving hierover nog niet bekend. In dit hoofdstuk is daarom, net als in de rest van dit boek, de stand van de wetgeving per 1 januari 2022 als uitgangspunt genomen.

Zodra nieuwe wetgeving over box 3 is afgerond, wordt de studiestof hierover aangepast en beschikbaar gesteld op www.lerenmetconvoy.nl bij de titel van het boek onder de tab 'aanvullend materiaal'.

Oefenopgaven

Opgave 7.1 Nee, Johan heeft niet juist gehandeld. Voor de vaststelling van de inkomsten uit sparen en beleggen is de waarde op 1 januari doorslaggevend. Johan moet de aandelen voor de berekening van de rendementsgrondslag opnemen voor € 364.500.

Opgave 7.2

- Box 3: inkomsten uit sparen en beleggen.
- De rendementsgrondslag wordt vastgesteld naar de waarde van de bezittingen minus de schulden op 1 januari verminderd met het heffingvrije vermogen. $\text{€ } 125.000 - \text{€ } 50.650 \text{ (heffingvrij vermogen)} = \text{€ } 74.350$. De berekening van het voordeel in box 3 is:

			Spaardeel	Beleggingsdeel	
1e schijf	t/m € 50.650	67%	€ 33.936	33%	€ 16.715
2e schijf	t/m € 962.350	21%	€ 4.977	79%	€ 18.723
3e schijf		0%	€ 0	100%	€ 0
			€ 38.913		€ 35.438
Rekenrendement			x -0,01% =	x 5,53% =	
Grondslag			€ -4	€ 1.960	

- c. 31%. Marcel is verschuldigd in box 3: $31\% \times (\text{€ } -4 + \text{€ } 1.960) = \text{€ } 606$.

Opgave 7.3

- a. De peildatum voor de berekening van de inkomsten uit sparen en beleggen is 1 januari (art. 5.2 lid 1 Wet IB). De berekening blijft exact hetzelfde als hiervoor bij opgave 8.2. Op 1 januari van het jaar daarop moeten de erfgenamen ieder hun aandeel in hun eigen aangifte opnemen. Bij overlijden vindt geen herrekening plaats. Een eventuele herrekening vindt uitsluitend plaats in de situatie van immigratie en emigratie (art. 5.2 lid 3 Wet IB).
- b. 31%. Verschuldigd is $31\% \times (\text{€ } -4 + \text{€ } 1.960) = \text{€ } 606$.

Opgave 7.4

- a. 1. De woning in Maastricht betreft een eigen woning (art. 3.111 Wet IB). Deze valt in box 1 en komt dus niet meer in box 3.
2. De woning in Andalusië is een tweede woning, deze valt in box 3 (art. 5.3 Wet IB). Voor deze woning is geen WOZ-beschikking afgegeven omdat de woning in Spanje staat.
3. De aandelen in Machinefabriek Maastricht bv behoren tot een aanmerkelijk belang (art. 4.6 Wet IB). De aandelen vallen in box 2 en komen dus niet meer in box 3.
4. Het fabriekspand in Maastricht is verhuurd aan een bv waarin Gerard en Jolina een aanmerkelijk belang hebben. De inkomsten hieruit vallen onder de terbeschikkingstellingsregeling in box 1. Het pand is om deze reden niet meer belast in box 3. Belast is de opbrengst minus 12% TBS-vrijstelling.
5. De Ferrari is een roerende zaak in eigen gebruik en is dus vrijgesteld (art. 5.3 lid 2 letter c Wet IB).
6. De beursaandelen zijn belast in box 3 (art. 5.3 Wet IB).
7. Inboedel. Dit zijn roerende zaken in eigen gebruik, deze zijn vrijgesteld (art. 5.3 lid 2 letter c Wet IB).
8. De hypotheek op de woning in Maastricht valt in box 1 (ervan uitgaande dat de geldlening voldoet aan de voorwaarden om als eigenwoningschuld aangemerkt te worden). De schuld is niet aftrekbaar in box 3.
9. De hypotheek op de woning in Andalusië is aftrekbaar in box 3.

10. De schuld aan de XYZ-bank voor de financiering van de Ferrari is aftrekbaar in box 3.
11. Belastingsschulden, met uitzondering van erfbelastingsschulden, zijn niet aftrekbaar in box 3 (art. 5.3 lid 3 letter c Wet IB).
- b. De inkomsten uit sparen en beleggen kunnen tussen partners onderling vrijelijk worden verdeeld (art. 2.17 lid 2 Wet IB). Gerard en Jolina hebben dus de keuze bij wie van hen en voor welk deel de inkomsten uit sparen en beleggen worden aangegeven. Voorwaarde is dat ze gezamenlijk 100% aangeven.

c.

Vermogensbestanddeel	Waarde 1 januari	
Woning Andalusië	€ 350.000	
Beursaandelen	– 69.800	
		€ 419.800
Af: schulden		
– hypotheek woning Andalusië	€ 90.000	
– geldlening Ferrari	– 60.000	
	– 150.000	
Af: drempel (art. 5.3 lid 3 letter f Wet IB)	– 6.400	
		– 143.600
		€ 276.200
Af:		
Heffingvrij vermogen (art. 5.5 Wet IB)		
€ 50.650 × 2 =		€ 101.300
Belastbaar vermogen		€ 174.900

Opgave 7.5

- a. Nee. Sieraden zijn roerende zaken voor eigen gebruik. Deze zijn vrijgesteld voor de heffingsgrondslag (art. 5.3 lid 2 letter c Wet IB).
- b. Ja. Een broodje goud is ter belegging en is niet bestemd voor persoonlijk gebruik. De waarde van het broodje goud telt dus mee voor de rendementsgrondslag (art. 5.3 Wet IB).

Opgave 7.6

Eigen woning, box 1	–	
Effecten	€ 315.000	
Bank	– 24.900	
Auto, geen bezitting, art. 5.3 lid 2 letter c Wet IB	–	
Schulden € 4.500 –/– € 3.200 =	– 1.300	–/–
Totaal	€ 338.600	
De rendementsgrondslag is	€ 338.600	
af: heffingvrij vermogen	– 50.650	
Belastbaar vermogen	€ 287.950	

- Opgave 7.7**
- a.
 1. De woning valt in box 1, art. 3.111 Wet IB.
 2. De auto is geen belaste bezitting, art. 5.3 lid 2 letter c Wet IB.
 3. Het rijpaard is geen belaste bezitting, art. 5.3 lid 2 letter c Wet IB.
 4. De schilderijen zijn, aannemende dat het kunst is, vrijgesteld (art. 5.8 lid 1 Wet IB). Is sprake van een belegging, dan zijn de schilderijen belast. Als de schilderijen niet onder de vrijstelling van kunst vallen, vallen ze onder de vrijstelling van art. 5.3 lid 2 letter c Wet IB. Alleen in de situatie dat de schilderijen uitsluitend ter belegging worden gehouden zijn ze belast in box 3.
 5. Het perceel grasland betreft een onroerende zaak en is belast, art. 5.3 lid 2 letter a Wet IB.
 6. De vordering is belast.
 7. Het pand is belast in box 3, art. 5.3 lid 2 letter a Wet IB. Het pand kan geen werkzaamheid zijn (box 1), want zijn broer is een 'niet-verbonden' persoon. Voor de waardering geldt art. 5.20 lid 3 Wet IB jo. art. 17a Uitv.besl. IB. De huuropbrengst ten opzichte van de WOZ-waarde is 8,3%. De leegwaarde-ratio is 85% van € 240.000 = € 204.000.
 8. De schuld is aftrekbaar in box 3 voor zover deze € 3.200 overstijgt, art. 5.3 lid 3 letter f Wet IB.
 - b. De rendementsgrondslag bestaat uit:

Grasland	€ 56.000
Vordering broer	– 100.000
Verhuurd woonhuis	– 204.000
	<u>€ 360.000</u>
Hypothecaire schuld € 200.000 –/– € 3.200 =	– 196.800
Totaal	<u>€ 163.200</u>

Het belastbaar vermogen voor de berekening van de inkomsten uit sparen en beleggen is € 163.200 –/– € 50.650 (heffingvrij vermogen) = € 112.550.

- Opgave 7.8**
- a. De eigen woning in Eindhoven valt in box 1. De basis voor de berekening van het eigenwoningforfait is de WOZ-waarde, art. 3.112 Wet IB. De rente die betaald is aan de tante is aftrekbaar als betaalde rente voor de eigenwoning-schuld. Het betreft een aflossingsvrije lening die afgesloten is voor 1 januari 2013, deze kwalificeert dus als een eigenwoningschuld. Als een dergelijke schuld is aangegaan op of na 1 januari 2013, kwalificeert de geldlening niet als een eigenwoningschuld. De berekening van het aan te geven bedrag is:

0,45% van € 560.000 =	€ 2.520
Af: rente	– 12.000
Inkomsten uit eigen woning negatief	<u>€ 9.480</u>

- b. De vakantiewoning in Zeeland valt in box 3. De basis voor de waardebepaling is de WOZ-waarde, art. 5.20 Wet IB, deze is € 200.000.
- c. De verhuurde woning in Rotterdam valt in box 3. Voor de waardering geldt art. 5.20 lid 3 Wet IB jo. art. 17a Uitv.besl. IB. De huuropbrengst ten opzichte van de WOZ-waarde is 6%. De leegwaardratio is 73% van € 160.000 = € 116.800.

Opgave 7.9 Nee. Jan is een kunstliefhebber/verzamelaar. In die situatie is de verzameling vrijgesteld. Dat een aantal werken zijn uitgeleend aan musea is verder niet van belang. Jan kan een beroep doen op de vrijstelling van art. 5.8 Wet IB.

-
- Opgave 7.10**
- a. Ja, de vrijstelling voor landgoederen (art. 5.7 Wet IB). De vrijstelling geldt uitsluitend voor een landgoed in de zin van de Natuurschoonwet 1928, niet voor het bebouwde gedeelte.
 - b. Het koetshuis staat de heer Lindenberg als hoofdverblijf ter beschikking en valt daarmee onder de eigenwoningregeling in box 1. Het landgoed, inclusief het hoofdgebouw maar exclusief het koetshuis, valt in box 3. Vanwege de vrijstelling voor landgoederen wordt echter alleen het hoofdgebouw met ondergrond daadwerkelijk tot de heffingsgrondslag gerekend.

-
- Opgave 7.11**
- Het perceel grond wordt gewaardeerd op € 200.000, zijnde de waarde in verpachte (te vergelijken met verhuurde) staat. Het pachtrecht is verleend tegen een zakelijke vergoeding die in regelmatig vervallende termijnen wordt voldaan.
 - De oude boerderij moet hij voor de volle WOZ-waarde van € 650.000 aangeven in box 3 (art. 5.22 lid 4 Wet IB). Wel mag hij in box 1 een bedrag in aftrek brengen als onderhoudsverplichting (art. 6.3 Wet IB).
 - Het appartement moet hij aangeven voor een waarde van € 100.000.

-
- Opgave 7.12**
- a. Niet belast. Belastingvorderingen die voortvloeien uit een belastingwet waarop de AWR van toepassing is, behoren niet tot de rendementsgrondslag (art. 5.3 lid 2 letter f Wet IB). Een uitzondering geldt voor een eventuele vordering wegens erfbelasting, maar dat is in deze opgave niet van toepassing
 - b. Niet belast. De aandelen in Piet Wevers Holding bv behoren tot een aanmerkelijk belang (art. 4.6 Wet IB). Het aandelenbezit valt op grond van de rangorderegeling in box 2 en zijn dan ook niet meer belast in box 3.
 - c. Belast is het forfaitaire rendement over € 240.000.
 - d. Niet belast. De inkomsten uit de eigen woning worden belast in box 1 (art. 3.111 Wet IB). Op grond van de rangorderegeling behoort de eigen woning niet tot de rendementsgrondslag.

- e. Niet belast. Dit betreft een vermogensbestanddeel dat gebruikt wordt voor persoonlijk doeleinden (art. 5.3 lid 2 letter c Wet IB).
- f. Schulden komen in aftrek op de rendementsgrondslag voor zover zij meer bedragen dan € 3.200 per belastingplichtige. Omdat Piet een partner heeft, geldt voor hen samen een drempel van € 6.400. In aftrek komt dus een bedrag van € 150.000 $-/- € 6.400 = € 143.600$ (art. 5.3 lid 3 letter f Wet IB).

Opgave 7.13 a. Waardering

	Waardering in €	Toelichting (niet verplicht)
Ondernemingsvermogen	n.v.t.	Behoort tot box 1
Eigen woning	n.v.t.	Behoort tot box 1
Vakantiewoning	135.000	Waardering op WOZ-waarde
Beleggingen in Groenfonds	39.245	€ 100.460 $-/-$ € 61.215 (art. 5.13 Wet IB)
Aandelen Shell	89.000	
Totaal aan bezittingen	263.245	
Af: Schulden	46.800	€ 50.000 $-/-$ € 3.200 (art. 5.3 lid 3 letter f Wet IB)
Eigenwoningschuld	n.v.t.	Behoort tot box 1
Saldo	216.445	
Heffingvrij vermogen	50.650	
Belastbaar vermogen	165.795	

Multiple choice-vragen

Vraag 7.1 Stelling a is juist, stelling b, c en d zijn onjuist. Roerende zaken die ter belegging worden gehouden zijn belast in box 3.

Vraag 7.2 Stelling d is juist, a, b en c zijn onjuist.
De overbedelingsschuld wordt niet in aanmerking genomen (evenmin als de overbedelingsvordering van de zoon op zijn moeder) (art. 5.4 lid 1 Wet IB).
De rendementsgrondslag is € 110.000 minus het heffingvrije vermogen van € 50.650. De belasting wordt berekend over $€ 110.000 - € 50.650 = € 59.350$.

Vraag 7.3 Stelling b is juist, a, c en d zijn onjuist. Voor de waardering geldt art. 5.20 lid 3 Wet IB jo. art. 17a Uitv.besl. IB. De huuropbrengst ten opzichte van de WOZ-waarde is 6%. De leegwaarderatio is 73% van $€ 200.000 = € 146.000$.

Vennootschapsbelasting

Oefenopgaven

Opgave 8.1

- Ja, op grond van art. 2 lid 1 letter a Wet Vpb.
- Een sportvereniging beoogt geen winst. Een vereniging is op grond van art. 2 lid 1 letter e Wet Vpb belastingplichtig indien en zover zij een onderneming drijft (in art. 4 Wet Vpb is opgenomen wat hieronder wordt verstaan). Aannemelijk is dat geen onderneming wordt gedreven. Als de sportvereniging een kantine heeft, is het mogelijk dat de opbrengsten die zijn toe te rekenen aan het exploiteren van de kantine niet onder de vrijstelling vallen.
- Ja, op grond van art. 2 lid 1 letter b Wet Vpb.
- Nee, op grond van een subjectieve vrijstelling van art. 5 lid 1 letter b Wet Vpb.
- Nee, op grond van art. 5 lid 1 letter c onder 1° Wet Vpb.
- Ja, op grond van art. 2 lid 1 letter a Wet Vpb in samenhang met art. 2 lid 4 Wet Vpb.

Opgave 8.2

Nee, een openbare bibliotheek is subjectief vrijgesteld van de heffing van vennootschapsbelasting (art. 5 lid 1 letter g Wet Vpb).

Opgave 8.3

Eindvermogen	€ 840.000	
Bij: terugbetalingen van kapitaal	<u>– 100.000</u>	+
Gecorrigeerd eindvermogen	€ 940.000	
Beginvermogen	<u>– 910.000</u>	–/–
Vermogensmutatie	€ 30.000	
Bij: niet aftrekbare giften	<u>– 10.000</u>	+
Fiscale winst	€ 40.000	
Af: aftrekbare giften	<u>– 10.000</u>	–/–
Belastbare winst	€ 30.000	
Af: te verrekenen verliezen	<u>– 0</u>	–/–
Belastbaar bedrag	<u>€ 30.000</u>	

Toelichting

Stortingen en onttrekkingen moeten worden gecorrigeerd op het vermogen. Bij de inkoop van aandelen vindt een onttrekking plaats, deze moet dus worden opgeteld

bij het eindvermogen. Er is 200% terugbetaald, het meerdere is ten laste van de agioreserve geboekt. Giften zijn bedrijfsvreemde uitgaven en moeten worden bijgeteld ter bepaling van de fiscale winst, waarna ze op grond van art. 16 Wet Vpb aftrekbaar zijn tot ten hoogste 50% van de winst met een maximum van € 100.000.

Opgave 8.4 a.

	+/-
Commerciële winst	€ 400.000
1. De afboeking van de boekwinst van het oude pand op het nieuw aangeschafte pand is fiscaal ook toegestaan (art. 3.54 lid 4 Wet IB)	
2. De bestelauto is eind december aangeschaft, dus geen afschrijving. Voor de nieuwe bestelauto is de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek 28% van € 45.000 =	- 12.600
3. De reserve voor het pand in Nijmegen valt vrij omdat voor dit pand geen onderhoud meer nodig is. De jaardotatie voor het pand in Breda is terecht. Voor prijsstijging na afloop van het jaar is geen dotatie mogelijk (of verwijzing naar art. 3.26 Wet IB 2001).	+ 22.000
4. Het dividend vormt een uitdeling zodat dit terecht niet ten laste van de winst is gebracht, art. 10a lid 1 letter a Wet Vpb. De voor eigen rekening genomen dividendbelasting is eveneens een winstuitdeling die ten laste van de aandeelhouder komt. De correctie is 15% van € 30.000 × 100/85 = (art. 6 lid 1 Wet Div.bel.)	+ 5.294
5. De vennootschapsbelasting is een onttrekking (art. 10 lid 1 letter e Wet Vpb)	+ 30.000
Belastbaar bedrag	<u>€ 444.694</u>

b. Belastbaar bedrag	€ 444.694
€ 395.000 × 15% =	- 59.250
€ 49.694 × 25,8% =	- 12.821
Verschuldigd	<u>€ 72.071</u>

Opgave 8.5 a.

1. Commerciële winst		€ 200.000
2. Vpb is een onttrekking	+	– 50.000
3. Deelnemingsvrijstelling	–	– 20.000
4. Informele kapitaalstorting door Vaatstra bv, belast is het verschil tussen de werkelijke en de boekwaarde	+	– 20.000
Fiscale winst		<u>€ 250.000</u>

Toelichting op punt 4.

Vaatstra bv moet boeken:

Info kap. Deelneming	€ 20.000	
Kas	€ 5.000	
Aan Oplegger		€ 5.000
Aan Winst		€ 20.000

- b. Er is sprake van een transactie tussen gelieerde vennootschappen. Indien een bv ten minste voor een derde onmiddellijk aandeelhouder is van de bv waarmee zij verplichtingen aangaat, is de transactie uitgesloten van de investeringsaftrek (art. 8 lid 8 letter b Wet Vpb).

Opgave 8.6 De vennootschapsbelasting staat als een schuld op de balans. Dit houdt in dat het reserveringsstelsel van toepassing is. Aan vennootschapsbelasting is € 38.000 betaald. Vennootschapsbelasting is een onttrekking op grond van art. 10 lid 1 letter e Wet Vpb. Dit geldt ook voor te betalen dividend (art. 10 lid 1 letter a Wet Vpb).

Te betalen vpb per 31 december	€ 50.000	
Bij: betaald	<u>– 38.000</u>	+
	€ 88.000	
Te betalen per 1 januari	<u>– 40.000</u>	–/–
Onttrekking vpb	<u>€ 48.000</u>	

Te betalen dividend per 31 december	€ 45.000	
Bij: betaald	<u>– 15.000</u>	+
	€ 60.000	
Te betalen per 1 januari	<u>– 30.000</u>	–/–
Onttrekking dividend	<u>€ 30.000</u>	

- De kapitaalstorting inclusief agio wordt gecorrigeerd op het beginvermogen.
- Dividenduitkering is een onttrekking op grond van art. 10 lid 1 letter a Wet Vpb.
- Tantième personeel is aftrekbaar op grond van art. 9 lid 1 letter a Wet Vpb.
- Giften zijn bedrijfsvreemde uitgaven en moeten worden bijgeteld ter bepaling van de fiscale winst, waarna ze eventueel op basis van art. 16 Wet Vpb aftrekbaar zijn.
- De verbouwing van de privéwoning van de directeur-grootaandeelhouder is dividend, een onttrekking dus van € 20.000.
- Emissiekosten zijn kosten van uitbreiding van kapitaal en zijn aftrekbaar op basis van art. 9 lid 1 letter d Wet Vpb.

De vermogensvergelijking ziet er als volgt uit:

Vermogen per 31 december 2022	€ 462.000		
Onttrekkingen:			
– Vennootschapsbelasting	– 48.000		
– Dividend (€ 30.000 + verbouwing € 20.000)	– 50.000	+	
Gecorrigeerd eindvermogen			€ 560.000
Vermogen 1 januari 2022	€ 300.000		
Storting kapitaal (incl. agio)	– 110.000	+	
Gecorrigeerd beginvermogen			– 410.000 –/–
Vermogenstoename			€ 150.000
Giften			– 5.000 +
Fiscale winst			€ 155.000
Aftrekbaar deel giften, art. 16 Wet Vpb			– 5.000 –/–
Belastbaar bedrag			<u>€ 150.000</u>

Het belastbaar bedrag is gelijk aan de belastbare winst omdat er geen te verrekenen verliezen zijn.

Opgave 8.7

Aandelenkapitaal		€ 50.000
Reserves		– 5.000
Winst 2022		– 60.000
Eindvermogen per 31-12-2022		€ 115.000
Beginvermogen (€ 50.000 + € 5.000)		– 55.000
Vermogensvoortgang		€ 60.000
1. Herinvesteringsreserve	–	– 25.000
2. Incourante voorraad 5% van € 30.000	+	– 1.500
3. Debiteur Franken € 1.016 × 100/121	–	– 840
4. Verlies is in 2022 niet aftrekbaar; deelneming is formeel niet geliquideerd	+	– 10.000
5. Voorlopige aanslag vpb (onttrekking)	+	– 5.000
Belastbare winst		€ 50.660
6. Verlies 2020	–	– 25.000
Belastbaar bedrag		<u>€ 25.660</u>

Opgave 8.8 a.

Commerciële winst		€ 300.000
De afwaardering betreft een EU-vennootschap. Hierop is de deelnemingsvrijstelling van toepassing, afboeking niet aftrekbaar		
	+	– 60.000
Dividend niet aftrekbaar		– 0
Tantième directie aftrekbaar als kosten	–	– 60.000
Tantième personeel aftrekbaar als kosten	–	– 40.000
Toevoeging aan de algemene reserve geen kostenpost		nihil
Fiscale winst		<u>€ 260.000</u>

- b. Nee, de deelnemingsvrijstelling is van toepassing. Inhouding van dividendbelasting blijft achterwege (art. 4 lid 1 letter a Wet Div.bel).

Opgave 8.9 De commerciële winst van Veenstra bv is € 175.000. In deze opgave wordt de fiscale winst berekend vanuit de commerciële winst. Dit gebeurt als volgt:

Commerciële winst		€ 175.000
– uitkering dividend (I)	€ 0	
– tantième directie en overig personeel (II)	– 30.000	
– tantième commissaris (III)	– 10.000	
– toevoeging herinvesteringsreserve (IV)	– 15.000	
– toevoeging kostenegaliseringsreserve (IV)	– 20.000	
– reservering te betalen Vpb (V)	– 0	
– bonussen afnemers (VI)	– 10.000	
– toevoeging aan winstreserve (VII)	– 0	
		– 85.000
Fiscale winst		<u>€ 90.000</u>

- I Niet aftrekbaar op grond van art. 10 lid 1 letter a Wet Vpb.
- II Aftrekbaar op grond van art. 9 lid 1 letter a Wet Vpb.
- III De commissarisbeloning is volledig aftrekbaar. Jan Hendriks heeft geen aanmerkelijk belang in Veenstra bv, de aftrekbeperking van art. 11 Wet Vpb is hierdoor niet van toepassing.
- IV Aftrekbaar op grond van art. 8 lid 1 Wet Vpb jo. art. 3.53 lid 1 letter a en b Wet IB.
- V Niet aftrekbaar op grond van art. 10 lid 1 letter e Wet Vpb.
- VI Aftrekbaar op grond van art. 9 lid 1 letter b Wet Vpb.
- VII Niet aftrekbaar voor de Vpb.

Er zijn geen aftrekbare giften en geen te verrekenen verliezen, dus € 90.000 is ook het belastbaar bedrag.

Opgave 8.10

	Bedrag 31-12-2021 (€)	+/- 0	Bedrag 31-12-2022 (€)
1a Aandelenkapitaal per 31-12-2022			50.000
Reserves			125.000
Onderhoudsvoorziening			65.000
Fiscaal vermogen per 31-12-2022			240.000
Aandelenkapitaal per 31-12-2021	50.000		
Reserves	100.000		
Onderhoudsvoorziening	<u>65.000</u>		
Fiscaal vermogen per 31-12-2021			<u>215.000</u>
Vermogensverschil in 2022 (+ of -)		+	25.000
2 Correctie afschrijving machines € 15.000 -/- € 30.000		-	15.000
3 Geen invloed (mag fiscaal ook)		0	0
4 Geen correctie Anfang (Deelnemingsvrijstelling is niet van toepassing < 5%)		0	0
Toename Poolse deelneming Radski (deelnemingsvrijstelling)		-	12.000
5 Correctie betaalde vennootschapsbelasting (onttrekking)		+	16.000
6 Correctie interim-dividend (onttrekking)		+	14.000
7 Geen invloed		0	<u>0</u>
Belastbare winst			28.000
8 Af: verlies voorafgaand jaar		-	<u>2.000</u>
Belastbaar bedrag			<u><u>26.000</u></u>

1b. Berekening verschuldigde vennootschapsbelasting:

15% van € 26.000 = € 3.900.

Opgave 8.11

Feit	+, – of 0	Bedrag in €	Toelichting
Eindvermogen		415.000	
Beginvermogen	–	310.000	
Saldo	+	105.000	
1	+	14.000	Een last van 2021
2	+	50.000	Uitdeling
3	+	8.000	Uitdeling
4	–	10.000	Deelnemingsvrijstelling
5	0	0	Reclamekosten
6	+	5.000	Uitdeling
7	0	<u>0</u>	Art. 16 Wet Vpb
Belastbare winst		172.000	
8	–	<u>8.000</u>	
Belastbaar bedrag		<u>164.000</u>	

Opgave 8.12

Feit	+, – of 0	Bedrag in €	Toelichting (niet verplicht)
Commercieel resultaat		460.000	
1 Maasutiliteit bv	–	264.000	Deelnemingsvrijstelling
2 Maassteigers bv	0	0	Belang minder dan 5%
3 Maaslofts bvba	+	160.000	Deelnemingsvrijstelling
4 Verkoop opslagloods	–	48.000	Herinvesteringsreserve
5 Afschrijving gebouw	+	39.000	Bodemwaarde is € 1.814.000
6 Schadeclaim	–	<u>200.000</u>	Voorzichtigheidsbeginsel
Belastbare winst		147.000	
7 Verlies	–	<u>20.000</u>	
Belastbaar bedrag		<u>127.000</u>	

Opgave 8.13

	+, – of 0	31-12-2022	31-12-2021
Aandelenkapitaal	+	100.000	100.000
Agioreserve	+	10.000	10.000
Winstreserves	+	285.000	275.500
Onderhoudsvoorziening (KER)	+	80.000	60.000
Totaal fiscaal vermogen	+	475.000	445.500
Af: vermogen per 31-12-2021	–	445.500	
Vermogensverschil	+	29.500	
1 Gebouwen	+	22.500	
2 Deelneming Wonder GmbH	–	5.000	
3 Machines	+	10.000	
4 Debiteuren	–	10.000	
5 Onderhoudsvoorziening/KER	–	20.000	
Belastbare winst	+	<u>27.000</u>	

Toelichting bij:

- gebouwen: de bodemwaarde van de gebouwen is € 1.044.000 (WOZ-waarde). Fiscaal is geen afschrijving meer mogelijk, de afschrijving van € 22.500 moet fiscaal geheel worden gecorrigeerd
- machines: € 50.000 –/– € 40.000 ($20\% \times € 200.000$) = € 10.000;
- debiteuren afboeking exclusief OB: $100/121 \times € 12.100 = € 10.000$.

Opgave 8.14

Feit	+, –, 0	Bedrag in €
Saldo winst 2022		80.000
1 Gebouw	+	20.000
2 Machine X	+	40.000
3 Faillissement debiteur	–	5.000
4 Dividend	0	0
4 Tantième directie	–	13.000
4 Reserve voor groot onderhoud	–	12.000
4 Herinvesteringsreserve machine Y	–	5.000
4 Reserve voor te betalen VPB	0	<u>0</u>
Belastbare winst		105.000
5 Verlies 2018	–	<u>11.000</u>
Belastbaar bedrag		<u>94.000</u>

Toelichting:

- De bodemwaarde van het gebouw is de WOZ-waarde van € 1.020.000. Fiscaal is geen afschrijving meer mogelijk. Correctie € 20.000 (2% van € 1.000.000).
- Correctie afschrijving machines (€ 200.000 –/– € 160.000).
- Faillissement debiteur (BTW is vorderbaar op grond van art. 29 Wet OB).

Opgave 8.15

	+, – of 0	Bedrag in €	Toelichting
1 Eindvermogen	+	333.000	
Beginvermogen	–	<u>233.000</u>	
Vermogensverschil		100.000	
2 Emissie van aandelen	–	25.000	
3 Aanschaf machine	–	3.850	28% van € 13.750
4 Afschrijving machines	+	8.750	25% van € 275.000 = € 68.750 – 20% van € 300.000 = € 8.750
5 Dividenduitkering	+	50.000	
6 Giften	0	<u>0</u>	Art. 16 lid 1 Wet VPB
Belastbare winst	+	129.900	
7 Verlies	0	<u>16.000</u>	
Belastbaar bedrag		<u>113.900</u>	

Opgave 8.16

Gegeven	+, – of 0	Bedrag (in €)
Commercieel resultaat		356.000
1 Salaris Pedro	–/–	9.000
2 Dividend deelneming Cloud bv	–/–	10.000
3 Verkoop machine	–/–	8.500
4 Liquidatie Moon bv	0	0
5 Vordering Pedro op Sole bv	–/–	<u>675</u>
Belastbare winst		<u>327.825</u>

Toelichting:

1. Afrekbaar voor Sole bv: € 49.000 –/– € 40.000 = € 9.000.
2. Niet belast op grond van de deelnemingsvrijstelling (art. 13 Wet Vpb).
3. Toepassing herinvesteringsreserve: art. 8 Wet Vpb jo art. 3.54 Wet IB.
4. In 2022 is de vennootschap nog niet ontbonden. Het liquidatieverlies kan pas in 2023 worden genomen.
5. Voor Pedro is dit een TBS-vordering (art. 3.92 IB). Dit heeft tot gevolg dat de rente belast is in box 1. De rente komt ten laste van de belastbare winst van de vennootschap.

Opgave 8.17 a.

Gebeurtenis		+, of 0	Bedrag in €
Commercieel resultaat			240.000
1	Interimdividend	+	60.000
2	Boekwinst personenauto's	–	23.000
3	Afschrijving kantoormeubilair	+	1.000
	Investeringsaftrek	–	11.200
4	Commissarissenbeloning	0	0
5	Aanslag Vpb	+	<u>40.000</u>
Belastbare winst			306.800
6	Verlies 2021	–	<u>15.000</u>
Belastbaar bedrag			<u>291.800</u>

Toelichting:

1. Interimdividend vormt een onttrekking, is niet aftrekbaar van de winst.
 2. Voor de boekwinst op de personenauto's mag een herinvesteringsreserve worden gevormd.
 3. Kantoormeubilair moet worden afgeschreven in 5 jaar in plaats van 4 jaar.
Toelichting: art. 8 lid 1 Wet Vpb jo. art. 3.30 lid 2 Wet IB. Berekening 20% van $\text{€ } 40.000 \times 6/12 = \text{€ } 4.000$, afgeschreven is 25% van $\text{€ } 40.000 \times 6/12 = \text{€ } 5.000$. Verschil is $\text{€ } 1.000$. De investeringsaftrek is 28% van $\text{€ } 40.000 = \text{€ } 11.200$.
 4. Commissarissenbeloningen zijn volledig aftrekbaar. Toelichting: een uitzondering geldt voor een commissarissenbeloning aan een dga, dit is hier echter niet van toepassing.
 5. Aanslag Vpb vormt een onttrekking, is niet aftrekbaar van de winst.
- b. Nee. Op winstuitdelingen door Matrix bv is de deelnemingsvrijstelling van toepassing. Inhouding van dividendbelasting mag in die situatie achterwege blijven op grond van art. 4 lid 1 letter a Wet Div.bel.

Opgave 8.18

Gebeurtenis	+, – of 0	Correctie in €	Motivering
1	0	0	Tantièmes zijn als arbeidsbeloning aftrekbaar. De beloning heeft betrekking op het jaar 2022 en mag dan ook in dat jaar ten laste van de winst worden gebracht.
2	+	36.000	Vennootschapsbelasting is een onttrekking, die niet ten laste van het resultaat mag worden gebracht (art. 10 lid 1 letter e Wet Vpb).
3	+	4.000	Het verschil tussen de waarde en de overdrachtsprijs vormt een uitdeling. Als boekwinst op de auto moet een bedrag van € 12.000 worden aangegeven.
4	+	1.600	Boetes zijn niet aftrekbaar (art. 8 lid 1 Wet Vpb jo. art. 3.14 lid 1 letter c Wet IB).
5	0	0	Zowel het interimdividend als de verschuldigde dividendbelasting vormen een onttrekking die niet ten laste van de winst mag worden gebracht (art. 10 lid 1 letter a en f Wet Vpb).

Opgave 8.19 a.

	+, – of 0	Bedrag in €	Toelichting
Vermogen per 31 december 2022		688.000	
Vermogen per 31 december 2021		<u>692.000</u>	
Vermogensverschil (+ of –)	–	4.000	
1 Afschrijving machines	+	3.200	
2 Afwaardering voorraden	0		Mag zowel fiscaal als commercieel.
3 Vordering	+	7.500	Betreft een uitdeling.
4 Huur bedrijfspand	0	<u> </u>	Huur is fiscaal aftrekbaar.
Belastbare winst		6.700	
5 Verliezen		6.700	Het verlies mag maximaal verrekend worden tot het bedrag van de fiscale winst; het restant schuift door naar het volgende jaar.
		<u> </u>	
Belastbaar bedrag		<u><u>0</u></u>	

Opgave 8.20 a.

Feit	+, – of 0	Bedrag in €	(Toelichting)
Commercieel resultaat		240.000	
1. Verhuur kantoorpand	+	8.000	Winstuitdeling
2. Kosten feest	+	4.800	Aftrekbeperking o.g.v. art. 8 lid 5 Wet Vpb
3. Computersysteem	+	1.000	Afschrijving in 5 jaar i.p.v. 4 jaar (gedurende een half jaar)
	–	11.200	Investeringsaftrek 28% van € 40.000
4. Aanslag Vpb	+	<u>12.000</u>	Onttrekking
Belastbare winst		<u>254.600</u>	

b.

	Box	Bedrag in €	(Toelichting)
Genoemd onder punt 1	1	€ 19.360	Inkomsten uit TBS € 22.000 –/– € 2.640 (12% TBS-vrijstelling)
	2	€ 8.000	Reguliere inkomsten uit aanmerkelijk belang

- c. Gevolgen dividendbelasting: Ja. Op winstuitdelingen/dividenduitkeringen moet op grond van art. 5 Wet Div.bel. 15% dividendbelasting worden ingehouden en afgedragen; er is geen vrijstelling van toepassing. De in te houden dividendbelasting is 15% van € 8.000 = € 1.200.

Opgave 8.21

Gegevens	+, – of 0	Bedrag (in €)
1 Vermogensmutatie (€ 1.610.000 –/– € 1.430.000)	+	180.000
2 Geen deelnemingsvrijstelling; dividendbelasting is een voorheffing	0	0
3 Informele kapitaalstorting; geen invloed op winst	0	0
4 Winstuitdeling van (€ 48.000 –/– € 36.000)	+	12.000
5 Winstuitdeling (700 uur × € 6)	+	4.200
6 Onttrekking	+	<u>30.000</u>
Belastbare winst		226.200
7 Onverrekend verlies	–	<u>10.000</u>
Belastbaar bedrag		<u>216.200</u>

b. Verschuldigde vennootschapsbelasting:

Belastbaar bedrag: € 216.200

15% over € 216.200 =

€ 32.430

Af: ingehouden dividendbelasting

– 1.500

Verschuldigd

€ 30.930**Opgave 8.22**

Feit	+, – of 0	Bedrag in €	Toelichting
Fiscaal vermogen 31-12-2022		2.120.000	
Fiscaal vermogen 31-12-2021		<u>1.890.000</u>	
Vermogensverschil (+ of –)	+	230.000	
1 Verfspuitmachine	–	16.784	Investeringsaftrek (art. 3.41 lid 2 Wet IB)
Plaatvouwmachine	–	30.000	Herinvesteringsreserve
2 Fletchclean ltd	+	10.000	Deelnemingsvrijstelling
3 Goodwill	+	20.000	Afschrijven in 10 i.p.v. 5 jaar
4 Debiteuren	–	5.620	Rekening houden met de oninbaarheid ex OB (€ 6.800 × 100/121)
5 Interimdividend	+	<u>50.000</u>	
Belastbare winst		257.596	
6 Verliezen	–	<u>60.000</u>	
Belastbaar bedrag		<u>197.596</u>	

Opgave 8.23 Door het niet bedingen van rente is er sprake van een bevoordeling van Bakkerij Beste Brood bv ten nadele van Vroemen bv. Beide vennootschappen zijn zich hiervan bewust. De renteloosheid van de lening heeft plaatsgevonden op grond van niet-zakelijke argumenten. Er is sprake van een informele kapitaalstorting van Vroemen bv in Bakkerij Beste Brood bv.

- a. Voor Vroemen bv heeft dit tot gevolg dat de niet-ontvangen rente wordt belast, waartegenover een ophoging van de post Deelneming staat. Het bedrag is wat onafhankelijke derden aan rente in rekening zouden hebben gebracht, dit is $5\% \times € 100.000$ is € 5.000. De journaalpost luidt:

<i>Vroemen bv:</i>		
Deelneming Bakkerij Beste Brood bv	€ 5.000	
Aan renteopbrengst		€ 5.000

- b. Voor Bakkerij Beste Brood bv heeft dit tot gevolg dat zij een rentelast van € 5.000 in aftrek brengt, waartegenover een informele kapitaalstorting staat. De journaalpost luidt:

<i>Bakkerij Beste Brood bv:</i>		
Rentekosten	€ 5.000	
Aan informeel kapitaal		€ 5.000

- c. Ja, in deze omstandigheden wordt de lening fiscaalrechtelijk als een kapitaalstorting aangemerkt, in plaats van als een lening. Een derde had deze lening namelijk nooit verstrekt. Vroemen bv verstrekt deze lening uitsluitend vanwege het feit dat zij 100% aandeelhouder is van Bakkerij Beste Brood bv. De fiscale journaalposten luiden:

<i>Vroemen bv:</i>		
Deelneming Bakkerij Beste Brood bv	€ 100.000	
Aan kas		€ 100.000
<i>Bakkerij Beste Brood bv:</i>		
Kas	€ 100.000	
Aan informeel kapitaal		€ 100.000

Omdat de lening fiscaal als kapitaal wordt gezien, hoeft de zakelijkheid van de rente niet beoordeeld te worden; een vergoeding op kapitaal is dividend en deze hoeft niet op zakelijkheid te worden beoordeeld.

-
- Opgave 8.24**
- De kostprijs van het pand moet worden verhoogd met € 50.000 tot € 225.000 (hierdoor is meer afschrijving mogelijk, op voorwaarde dat de bodemwaarde lager is dan de boekwaarde). Ook moet het fiscale vermogen verhoogd worden met € 50.000.
 - Dit verschil betreft informeel kapitaal.
 - De aandeelhouder-directeur heeft € 50.000 meeropbrengst van het verhuurde pand als resultaat van een werkzaamheid (art. 3.92 Wet IB).

-
- Opgave 8.25**
- Er hoeft geen dividendbelasting ingehouden te worden, omdat er sprake is van een deelneming (art. 4 lid 1 letter a Wet Div.bel.).
 - Geen invloed. Dividend door Moors bv uitgekeerd aan Katers Holding bv valt onder de deelnemingsvrijstelling en leidt bij Katers Holding bv niet tot belastbare winst.
 - Geen invloed. Dividend door Moors bv aan de aandeelhouders uitgekeerd is niet aftrekbaar van de winst van Moors bv (art 10 lid 1 letter a Wet Vpb).
 - De belastbare winst verandert niet want er is sprake van een informele kapitaalstorting door Pierre Katers.
 2022. De bonus is op grond van het goed koopmansgebruik aftrekbaar in het jaar waarop deze betrekking heeft.
 - Winst 2020: € 8.000 –/– € 8.000 (deel verlies 2020) = € 0
Winst 2022: € 95.000 –/– € 2.000 (restant verlies 2021) = € 93.000

-
- Opgave 8.26**
- Holoplast bv is een binnenlandse deelneming in de zin van art. 13 lid 2 Wet Vpb. Toetery Holding bv voldoet aan het bezitsvereiste van ten minste 5%. Het dividend is vrijgesteld op grond van de deelnemingsvrijstelling van art. 13 lid 1 Wet Vpb. Holoplast bv hoeft geen dividendbelasting in te houden op grond van art. 4 Wet Div.bel.
 - Op een buitenlandse dochtervennootschap is ook de deelnemingsvrijstelling van toepassing. Toetery Holding bv voldoet aan het bezitsvereiste van ten minste 5%.
 - Toetery Holding bv bezit 4%, dit is minder dan de vereiste 5% voor de toepassing van de deelnemingsvrijstelling. Het gevolg is dat bij Toetery Holding bv het ontvangen dividend van € 3.000 belast is.
 - Verliezen op een deelneming zijn niet aftrekbaar. Een uitzondering is gemaakt voor liquidatieverliezen (zie art. 13d Wet Vpb). In 2022 is bij Toetery Holding bv het opgeofferde bedrag van € 100.000 voor Holoplast bv als liquidatieverlies aftrekbaar.

Opgave 8.27

Gegevens (specificatie met korte vermelding van reden)		Bedrag (€)	+/- of 0
	Vermogensvoortgang € 920.000 –/– € 750.000 =	170.000	+
1.	Er is sprake van een mutatie binnen het eigen vermogen, dit heeft geen invloed op de winst	0	0
2.	Een dividenduitkering vormt een onttrekking, deze is niet aftrekbaar (art. 10 lid 1 letter a Wet Vpb)	15.000	+
3.	De aandelen Leemans Gereedschappen bv vormen voor Cobas bv een deelneming. Het verlies is op grond van de deelnemingsvrijstelling (art. 13 Wet Vpb) niet aftrekbaar	40.000	+
4.	Het lidmaatschap van de inkoopcombinatie valt ook onder de deelnemingsvrijstelling. De winstuitkering behoort dus niet tot de fiscale winst	5.000	–
5.	Cobas bv is op balansdatum voornemens om de opbrengst van de vrachtauto te herinvesteren. Hierdoor kan een herinvesteringsreserve worden gevormd	10.000	–
6.	Mark ontvangt een hogere beloning dan in zakelijke verhoudingen zou zijn overeengekomen. Het meerdere vormt een belastbare winstuitdeling	15.000	+
7.	Winst De gift is op grond van art. 16 Wet Vpb volledig aftrekbaar (niet-zakelijke giften vormen onttrekkingen, en zijn dus bij de winstbepaling middels de vermogensvergelijking een bijtelpost. Vervolgens komen deze – met inachtna-me van de in art. 16 Wet Vpb genoemde normeringen – in mindering op de winst)	225.000	
		0	+
8.	Belastbare winst	225.000	
	Af: te verrekenen verliezen	5.000	–
	Belastbaar bedrag	220.000	

Opgave 8.28

- a. 5%.
- b. Bij het bepalen van de winst blijven buiten aanmerking voordelen uit hoofde van een deelneming, alsmede de kosten ter zake van de verwerving of de vervreemding van die deelneming (deelnemingsvrijstelling, art. 13 lid 1 Wet Vpb).
- c. Alle dochtervennootschappen behalve Sunman GmbH (minder dan 5% aandelenbezit).
- d. Holding Verbiest bv en Akkra bv.

2.	Feit	+, -, 0	Bedrag in €
	Geconsolideerde winst Holding Verbiest bv		100.000
	Winstaandeel Akkra bv	–	15.000
	Winstaandeel Nieman bv	–	10.000
	Verlies Gender bvba	+	20.000
	Winstaandeel Sunman GmbH	0	0
	Liquidatieresultaat Bonjour sarl	–	<u>2.000</u>
	Belastbare winst		<u>93.000</u>

Opgave 8.29

- Nee. De inhouding mag achterwege blijven als de opbrengst bij de genietter van het dividend, onder de deelnemingsvrijstelling valt (art. 4 lid 1 letter a Wet Div.bel.).
- Geen gevolgen. De uitkering van het dividend valt bij Holding Geene bv onder de deelnemingsvrijstelling.
- De gevormde voorziening heeft geen invloed op de fiscale winst, omdat geldboeten opgelegd door een Nederlandse strafrechter en geldsommen betaald aan de Staat ter voorkoming van strafvervolgung uitgesloten zijn van aftrek (art. 8 Wet Vpb jo. art. 3.14 lid 1 letter c Wet IB).
- Geheel aftrekbaar. De aftrekbeperking met betrekking tot de geldboeten geldt niet voor de gemaakte advocaatkosten, want deze hebben betrekking op het proces tegen de geldboeten.
- $\text{€ } 132.000 - \text{€ } 4.400 = \text{€ } 127.600$.
- Ja. Dit is een winstuitdeling. Floris moet een bedrag van € 4.400 aangeven in box 2.
- Floris moet een bedrag van € 60.000 aangeven in box 2 (de ingehouden dividendbelasting kan als voorheffing worden verrekend met zijn aanslag inkomstenbelasting, art. 9.2 lid 1 letter b Wet IB).

Opgave 8.30

- De voorwaarden voor een fiscale eenheid zijn (art. 15 Wet Vpb):
 - De moedermaatschappij bezit ten minste 95% van de aandelen in de dochtermaatschappij, dit bezit vertegenwoordigt ten minste 95% van de statutaire stemrechten en geeft recht op ten minste 95% van de winst en 95% van het vermogen van de dochtermaatschappij. Er kunnen meerdere dochtermaatschappijen in één fiscale eenheid zijn.
 - Het moet gaan om zowel juridische als economische eigendom.
 - Ook een middellijk bezit (lid 2) telt mee mits de tussenliggende dochtermaatschappijen tot de fiscale eenheid behoren.
 - De fiscale eenheid wordt gecreëerd op verzoek van beide belastingplichtigen.
 - De fiscale eenheid gaat in op de door moedermaatschappij en dochtermaatschappij gewenste datum, maar niet eerder dan 3 maanden voor dat verzoek.
 - De boekjaren van de moeder- en dochtermaatschappij(en) zijn gelijk.

- Er zijn gelijke winstbepalingen bij moeder- en dochtermaatschappij.
- Moeder en dochter zijn beide feitelijk in Nederland gevestigd.
- De moedermaatschappij is een nv, bv, coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij, dan wel een naar aard en inrichting vergelijkbaar lichaam, opgericht naar het recht van een EU-land of van een land waar Nederland een verdrag ter voorkoming van dubbele belasting mee heeft.
- De dochtermaatschappij is een nv of een bv, dan wel een naar aard en inrichting vergelijkbaar lichaam, opgericht naar het recht van een EU-land of van een land waar Nederland een verdrag ter voorkoming van dubbele belasting mee heeft.
- De aandelen in de dochtermaatschappij mogen niet als voorraad worden gehouden.

Op grond van art. 15 lid 9 Wet Vpb is een terugwerkende kracht van maximaal 3 maanden toegestaan. Het verzoek is gedaan op 31 maart 2022, het voegings-tijdstip kan dus op 1 januari 2022 liggen.

In casu is een fiscale eenheid dus toegestaan.

Gevolg is dat de gezamenlijke jaarlijkse winsten en verliezen mogen worden gecompenseerd.

De balans van de fiscale eenheid per 1 januari 2022 ziet er als volgt uit:

Fiscale eenheid Bernard Cornelissen Holding bv 01-01-2022			
Pand	100.000	Fiscaal vermogen	350.000
Bedrijfsmiddelen	200.000	Crediteuren	150.000
Debiteuren	<u>200.000</u>		
	<u>500.000</u>		<u>500.000</u>

- b. Overdracht binnen de fiscale eenheid vindt belastingvrij plaats, want deze overdracht zie je niet. Als daaropvolgend Bernard Cornelissen bv de aandelen Bernard's Antiek en Curiosa bv verkoopt, is de deelnemingsvrijstelling van toepassing. Art. 15ai Wet Vpb bewerkstelligt dat op het moment voorafgaand aan de vervreemding van de aandelen de fiscale eenheid een winst moet nemen ter grootte van de stille reserves in het overgedragen bedrijfsmiddel, in dit geval € 300.000.

Opgave 8.31

- a. Hi-Jack bv en Computer bv.
- b. Nee, Hi-Jack bv bezit 95% van de aandelen Computer bv. Dit is voldoende voor het aangaan van een fiscale eenheid op grond van art. 15 lid 1 Wet Vpb.
- c. Waarde in het economisch verkeer.
- d. $\text{€ } 50.000 - / - \text{€ } 10.000 = \text{€ } 40.000$.
- e. Box 2.
- f. $26,9\%$ van $\text{€ } 40.000 = \text{€ } 10.760$.

g.

Feit	Bedrag (€)	+, – of 0
Commercieel resultaat	100.000	
Computi Ltd	10.000	+
Computer bv	20.000	–
Voorl. aanslag vpb	25.000	+
Investeringsaftrek machines (28% van € 50.000)	<u>14.000</u>	–
Belastbare winst	101.000	
Verlies	<u>5.000</u>	–
Belastbaar bedrag	<u><u>96.000</u></u>	

Opgave 8.32

- a. Wel:
 - Voort Nederland bv;
 - Voort Pensioen bv;
 - Transportbedrijf Voort bv.
 Niet:
 - Voort België bvba. Niet in Nederland gevestigd.
- b. 95%, art. 15 lid 1 Wet Vpb.

c. Commerciële winst	€ 380.176
Bij: verlies Voort België bvba	– 30.000
Af: investeringsaftrek	<u>– 16.568</u>
Belastbare winst	€ 393.608
Af: verlies 2021	<u>– 35.000</u>
Belastbaar bedrag	<u><u>€ 358.608</u></u>

- d. 15% over $\text{€ } 358.608 = \text{€ } 53.791$.

Multiple choice-vragen

-
- Vraag 8.1** Stelling b is juist, stelling a, c en d zijn onjuist. De plaats waar de feitelijke leiding wordt uitgeoefend is doorslaggevend voor de *feitelijke* vestigingsplaats.
-
- Vraag 8.2** Stelling c en d zijn juist, stelling a en b zijn onjuist. In art. 2 lid 1 letter e Wet Vpb worden verenigingen en stichtingen als subjectief belastingplichtig aangemerkt voor zover zij een onderneming drijven. In art. 4 Wet Vpb wordt voor een vereniging of een stichting onder het drijven van een onderneming mede verstaan een werkzaamheid waarmee in concurrentie wordt getreden met andere ondernemers.
-
- Vraag 8.3** De juiste antwoorden zijn a en c. Op grond van art. 25 lid 1 Wet Vpb kunnen de geheven dividendbelasting en kansspelbelasting als voorheffing worden verrekend.
-
- Vraag 8.4** Het juiste antwoord is c. In artikel 8 lid 2 letter b Wet Vpb is de vorming van een fiscale oudedagsreserve expliciet uitgesloten voor de heffing van vennootschapsbelasting.
-
- Vraag 8.5** Stelling d is juist, stelling a, b en c zijn onjuist. Zie art. 7 lid 2 Wet Vpb.
-
- Vraag 8.6** Stelling a is juist, stelling b, c en d zijn onjuist. Als een aandeelhouder de vennootschap bevoordeelt, doet hij een informele kapitaalstorting.
-
- Vraag 8.7** Stelling d is juist, stelling a, b en c zijn onjuist. De 'voordelen' behoren niet tot de winst, zowel positief als negatief. Er is één uitzondering op deze regel en dat is in de situatie dat de deelneming geliquideerd wordt. In die situatie mag de houdster-vennootschap het opgeofferde bedrag als verlies nemen, art. 13d Wet Vpb.
-
- Vraag 8.8** Stelling b is juist, stelling a, c en d zijn onjuist. Art. 15ai lid 3 letter c Wet Vpb. De sanctie vervalt als er meer dan 6 jaren tussen de overdracht en de ontvoeging zitten.

Vraag 8.9 Het juiste antwoord is a. Giften zijn bedrijfsvreemde uitgaven, deze komen niet in aftrek voor de bepaling van de fiscale winst, maar eventueel wel voor de bepaling van de belastbare winst. In art. 16 Wet Vpb zijn de voorwaarden opgenomen waaronder de giften aftrekbaar zijn.

Vraag 8.10 Het juiste antwoord is d. Bij een dividenduitkering aan een natuurlijk persoon moet altijd dividendbelasting worden ingehouden. Een natuurlijk persoon kan geen beroep doen op de deelnemingsvrijstelling en ook bij de uitkering in de vorm van goederen moet dividendbelasting worden ingehouden.

Overdrachtsbelasting

Oefenopgaven

Opgave 9.1 De verkrijging van het appartement en het woonhuis door het overlijden van zijn vader is voor Niko een verkrijging krachtens erfrecht. Een verkrijging krachtens erfrecht wordt niet als een verkrijging aangemerkt (art. 3 lid 1 letter a Wet BRV).

De verkoop van het appartement is belast. De overdrachtsbelasting is verschuldigd door de verkrijger, Otto, dit is 2% over € 260.000 = € 5.200.

Trouwen in algehele gemeenschap van goederen leidt niet tot de heffing van overdrachtsbelasting. Een verkrijging krachtens boedelmenging wordt op grond van art. 3 lid 1 letter a Wet BRV niet aangemerkt als een verkrijging.

Opgave 9.2 Kila Vastgoed bv kwalificeert als een onroerendezaakrechtspersoon, omdat aan de voorwaarden van art. 4 lid 1 letter a Wet BRV is voldaan. De onroerende zaken van Kila Vastgoed bv worden voor de heffing van overdrachtsbelasting aangemerkt als fictieve onroerende zaken. Moriaan Beleggingen bv krijgt een belang van meer dan een derde gedeelte in het lichaam (art. 4 lid 3 letter b Wet BRV). In verband met de aandelenoverdracht is Moriaan Beleggingen bv overdrachtsbelasting verschuldigd: 8% over € 5.000.000 (50% van € 10.000.000) = € 400.000. Met de schulden wordt voor de berekening van de verschuldigde overdrachtsbelasting geen rekening gehouden.

Opgave 9.3 Het lidmaatschapsrecht dat recht geeft op het gebruik van de flat is voor de heffing van overdrachtsbelasting een fictieve onroerende zaak (art. 4 lid 1 letter b Wet BRV). Sabine is overdrachtsbelasting verschuldigd: 2% over € 90.000 = € 1.800.

Opgave 9.4 In verband met de aankoop is Fred overdrachtsbelasting verschuldigd: 8% over € 200.000 = € 16.000. De verkoop van Fred aan Hendrik vindt plaats binnen 6 maanden na de eerdere verkrijging. Op grond van art. 13 Wet BRV wordt de waarde voor de berekening van de overdrachtsbelasting verminderd met het bedrag waarover bij de vorige verkrijging overdrachtsbelasting was verschuldigd. Hendrik is verschuldigd: 8% over € 30.000 ($€ 230.000 - / - € 200.000$) = € 2.400.

Opgave 9.5 Voor de verkrijging van de woning op 1 april is de maatstaf van heffing € 300.000. De woning is voor Govert bestemd voor duurzame zelfbewoning. Govert is verschuldigd 2% over € 300.000 = € 6.000. Govert verkoopt de woning binnen 6 maanden door aan een belegger. Op grond van art. 13 lid 4 Wet BRV komt de eerder bij Govert geheven overdrachtsbelasting in mindering op de verschuldigde overdrachtsbelasting door Javier Beleggingen bv. De maatstaf van heffing voor Javier Beleggingen bv is € 340.000. Verschuldigd is $€ 340.000 \times 8\% = € 27.200 - / - € 6.000 = € 21.200$ (art. 13 lid 4 Wet BRV).

Opgave 9.6 Karen voldoet aan de voorwaarden voor de startersvrijstelling: zij is jonger dan 35 jaar, heeft nog niet eerder gebruikgemaakt van de startersvrijstelling en de koopsom van de woning is minder dan € 400.000. Karen is geen overdrachtsbelasting verschuldigd. Leonoor verkrijgt de woning binnen 6 maanden na de vorige verkrijging. Leonoor krijgt echter geen vermindering van de overdrachtsbelasting omdat de verkrijging door Karen vrijgesteld was. De maatstaf van heffing is voor Leonoor € 315.000. Leonoor is verschuldigd: 2% over € 315.000 = € 6.300.

Opgave 9.7 De aankoopprijs is vrij op naam. De berekening voor de overdrachtsbelasting is $2/102 \times € 238.000$ ($€ 240.000 - / - € 2.000$) = € 4.666.

Opgave 9.8 Een vakantiehuisje is een woning, maar is niet bestemd voor duurzame zelfbewoning. Corné en Dora zijn overdrachtsbelasting verschuldigd: 8% over € 150.000 = € 12.000.

Opgave 9.9 Nee. Ook al heeft Karel nog niet eerder gebruikgemaakt van de startersvrijstelling, de koopsom van de woning mag niet hoger zijn dan € 400.000. Aan overdrachtsbelasting is verschuldigd: 2% over € 410.000 = € 8.200.

Opgave 9.10 Ja, zij zijn overdrachtsbelasting verschuldigd. Nico en Mara kunnen geen beroep doen op de startersvrijstelling omdat de woningwaarde hoger is dan € 400.000. Aan overdrachtsbelasting is verschuldigd: 2% over € 600.000 = € 12.000.

Opgave 9.11 Ja. Richard is 8% over € 280.000 = € 22.400 aan overdrachtsbelasting verschuldigd. Voor de toepassing van de startersvrijstelling of van het verlaagde tarief is de koper verplicht om voorafgaand aan de levering een Verklaring overdrachtsbelasting startersvrijstelling of een Verklaring overdrachtsbelasting laag tarief te overleggen aan de notaris of een verklaring op te nemen in de notariële overdrachtsakte. Als de koper deze verklaringen niet overlegt en er ook geen verklaring in de notariële akte is opgenomen, mag de notaris geen beroep doen op de vrijstelling of het verlaagde tarief toepassen.

Opgave 9.12 De woning is bestemd voor duurzame zelfbewoning, deze verkrijging is belast tegen het 2%-tarief. In verband met de verkrijging van de woning is Simon 2% over € 350.000 = € 7.000 verschuldigd. Voor de verkrijging van het praktijkruimte kan hij geen geslaagd beroep doen op toepassing van het verlaagde tarief, omdat dit geen woning is. Over de verkrijging van de praktijkruimte is Simon 8% over € 110.000 is € 8.800 overdrachtsbelasting verschuldigd. Totaal is hij verschuldigd € 7.000 + € 8.800 = € 15.800.

Opgave 9.13 Ja. Thea is in verband met de aankoop 8% over € 300.000 = € 24.000 overdrachtsbelasting verschuldigd, omdat het appartement voor Thea niet bestemd is voor duurzame zelfbewoning. Het feit dat Udina de Verklaring overdrachtsbelasting startersvrijstelling en de Verklaring overdrachtsbelasting laag tarief heeft opgesteld, is niet van belang.

Opgave 9.14 In verband met de overdracht is omzetbelasting verschuldigd: 21% over € 460.000 = € 96.600. Jan brengt deze als voorbelasting in aftrek op zijn aangifte OB. De vrijstelling van art. 15 lid 1 letter a Wet BRV is niet van toepassing omdat de OB niet van rechtswege verschuldigd is. Jan is aan overdrachtsbelasting verschuldigd 8% over € 460.000 = € 36.800.

Opgave 9.15 Bij de overdracht van een onderneming van ouders aan kinderen is de vrijstelling van art. 15 lid 1 letter b Wet BRV van toepassing. De vrijstelling is echter beperkt tot de onroerende zaken die dienstbaar zijn aan de onderneming. De overdracht van het winkelgedeelte is vrijgesteld, over het woongedeelte is Robert overdrachtsbelasting verschuldigd: 8% over € 150.000 = € 12.000.

Opgave 9.16 In jaar 1 brengt Anton zijn gehele onderneming in de vof. In verband met de inbreng is hij destijds gecrediteerd op de kapitaalrekening van de vof. De inbreng in de vof is vrijgesteld op grond van art. 15 lid 1 letter e sub 1 Wet BRV.

De toedeling in jaar 7 aan Chris is belast. Op grond van art. 7 Wet BRV wordt Chris geacht het geheel te hebben verkregen. Er vindt geen aftrek plaats van zijn aandeel

in het pand (art. 12 lid 3 Wet BRV). Chris is overdrachtsbelasting verschuldigd: 8% over € 480.000 = € 38.400.

Opgave 9.17 De inbreng is vrijgesteld op grond van art. 15 lid 1 letter e sub 2 Wet BRV onder de voorwaarde dat Simon voor ten minste € 630.000 aan aandelenkapitaal krijgt uitgeleend. De creditering mag maximaal € 70.000 bedragen. Als aan deze voorwaarde niet wordt voldaan, is hij overdrachtsbelasting verschuldigd: 8% over € 400.000 is € 32.000.

Opgave 9.18 Ja, dit heeft gevolgen voor de overdrachtsbelasting. Op grond van art. 5 lid 3 Uitv. besl. BRV is Simon de eerder vrijstelde overdrachtsbelasting alsnog verschuldigd als hij binnen 3 jaar na de inbreng de aandelen vervreemdt. De eerder verleende vrijstelling wordt teruggenomen, Simon is aan overdrachtsbelasting verschuldigd 8% over € 400.000 = € 32.000.

Opgave 9.19 Nee, het beroep slaagt niet. De vrijstelling is van toepassing als een onderneming wordt ingebracht, hetgeen niet het geval is. De bv is aan overdrachtsbelasting verschuldigd 8% over € 300.000 = € 24.000.

Opgave 9.20 De gemeente Delft is geen overdrachtsbelasting verschuldigd, de verkrijging is vrijgesteld op grond van art. 15 lid 1 letter c Wet BRV.

Opgave 9.21 Fleur kan geen geslaagd beroep doen op een vrijstelling. Fleur is wel overdrachtsbelasting verschuldigd: 8% over € 800.000 = € 64.000. Over het bedrag van de schenking is zij ook schenkbelasting verschuldigd. Hierop is de anticumulatieregeling van toepassing, zodat de verschuldigde overdrachtsbelasting, betaald over het bedrag waarover ook schenkbelasting is verschuldigd, in mindering komt op de verschuldigde schenkbelasting (art. 24 lid 2 SW).

Opgave 9.22 Klaas kan een geslaagd beroep doen op de vrijstelling van art. 15 lid 1 letter q Wet BRV. Hij is geen overdrachtsbelasting verschuldigd.

Opgave 9.23 Klaas zet de exploitatie van de cultuurgrond minder dan 10 jaar voort. Dit heeft op grond van art. 15 lid 1 letter q Wet BRV tot gevolg dat Klaas alsnog de eerder niet geheven overdrachtsbelasting verschuldigd is: 8% van € 200.000 = € 16.000.

Multipl-choicevragen

-
- Vraag 9.1** De juiste antwoorden zijn b en c. Overdrachtsbelasting moet op aangifte worden voldaan en de verkrijger van de onroerende zaak of het recht daarop is de belasting verschuldigd.
-
- Vraag 9.2** Antwoord c is juist. Hyacint bv is geen onroerendezaakrechtspereon in de zin van art. 4 Wet BRV, de overdracht van de aandelen is vrijgesteld van overdrachtsbelasting. In de situatie van a en b is 8% overdrachtsbelasting verschuldigd over de waarde van het winkelpand.
-
- Vraag 9.3** De verkrijging van Christ (c) is belast met overdrachtsbelasting. In verband met de levering van de bouwgrond aan Abe (a) is OB verschuldigd, voor de overdrachtsbelasting geldt een vrijstelling op grond van art. 15 lid 1 letter a Wet BRV. De aankoop van Bernard (b) is vrijgesteld op grond van art. 15 lid 1 letter q Wet BRV. Diederik (d) krijgt de grond als gevolg van het overlijden van zijn vader. Een verkrijging op grond van het erfrecht is vrij van overdrachtsbelasting (art 3 lid 1 letter a Wet BRV).
-
- Vraag 9.4** De verkrijging van Alexander (d) is belast met 2% overdrachtsbelasting. Het lidmaatschapsrecht betreft een fictieve onroerende zaak. Boer Jansen (a) kan een geslaagd beroep doen op de vrijstelling van art. 15 lid 1 letter q Wet BRV. De gemeente Moerdijk (b) kan een geslaagd beroep doen op de vrijstelling van art. 15 lid 1 letter c Wet BRV. Femke (c) kan een geslaagd beroep doen op de vrijstelling van art. 15 lid 1 letter g Wet BRV.
-
- Vraag 9.5** Situatie c leidt tot de heffing van overdrachtsbelasting. Nico krijgt een recht waaraan een onroerende zaak is onderworpen (art. 1 Wet BRV), over de verkrijging is hij 8% overdrachtsbelasting verschuldigd. Het vestigen van een hypotheekrecht door Karel (a) leidt niet tot heffing op grond van art. 5 Wet BRV. De verdeling van de huwelijksgemeenschap door Leo en Marie (b) is vrij op grond van art. 3 lid 1 Wet BRV. De verkrijging op grond van het erfrecht van Odette (d) wordt niet aange-merkt als een belaste verkrijging op grond van art. 3 lid 1 letter a Wet BRV.
-
- Vraag 9.6** Het juiste antwoord is c. De woning is voor Udo bestemd voor duurzame zelfbewoning. Sander en Truus zijn over de aankoop 8% verschuldigd. Vera is geen overdrachtsbelasting verschuldigd, zij kan een geslaagd beroep doen op de startersvrijstelling.

Vraag 9.7 Het juiste is antwoord d. Voor Leo geldt het tarief van 2% omdat hij een woning koopt voor duurzame zelfbewoning. Marike is geen overdrachtsbelasting verschuldigd. Voor Otto geldt het tarief van 2%, dit geldt ook voor de garage, omdat deze een aanhorigheid van de woning is.